

ПАГОНЯ

№ 44 (143)

24 - 30 лістапада 1995 г.

Кошт 600 рублёў

**ПАТАЕМНАЕ
СТАНОВІЦА
ЯВАЮ**
- ст. 2.

**"БЕСПРЕДЕЛ"
ПА-ВАЎКАВЫСКУ**
- ст. 3.

**ЯБЛЫК 3
БАЦЬКОЎСКАГА
САДУ**
- ст. 4.

**ПРАГРАМА ТЭЛЕБА-
ЧАНЬНЯ НА ТЫДЗЕНЬ:**
Менск - Варшава - Мас-
ква - Санкт-Пецярбург.

ПРЫКЛАД БЯРУЦЬ З ПРЭЗІДЭНТА

Мінулы панядзелак у гарадзенскай школе N 30 заняткаў не было. Іх адмянілі пасля таго, як нехта паведаміў па тэлефону, што ў будынак закладзена міна. Суровыя дзядзёк-міліцыянты далі загад усім тэрмінова пакінуць школу.

Міну не знайшлі. Але ёсць другое. Гармідар і напружанасць у грамадстве, уседзавольна-насьць і беспакаранасць. Якраз тое, што культывуе сваімі паводзінамі Прэзідэнт.

Што тычыцца міны, то міну, якую «заклаў» у сакавіку Аляксандр Рыгоравіч у Авальнай зале, таксама не знайшлі.

ДАРАГІЯ ПАДАРУНКІ

З 16 лістапада на баланс горада перададзены ўсё жылы фонд Міністэрства абароны. Гэта будынкі па вуліцы Шчорса, праспекту Касманаўтаў і ўсё Фоліш. На тое, каб гэтыя аб'екты арганічна ўліліся ў структуры гарадзкой маёмасці патрэбна прыкладна 16 мільярдаў. Аднак да канца года гораду выдзелена толькі 1,4 мільярда. Ды і то на паперы. Вялізных сродкаў патрабуе і перадача ў падпарадкаванасць гораду 40 тысячаў лецішчаў, 20 тысяч гаражоў і 4 тысяч дамоў індывідуальнай забудовы. Хутчэй за ўсё, у бліжэйшы час будуць уведзены новыя падаткі, каб хоць крыху кампенсаваць чакаемыя ад гэтых падарункаў страты.

В.ДРЭМА

ЛІЧЫЛЬНІКІ ДЛЯ ГАЗУ

У хуткім часе ў трох тысячах гарадзкіх кватэраў, да якіх падведзены газ, будуць устаноўлены лічылнікі. У дадзены момант адпаведныя службы гарвыканкаму займаюцца абследаваннем газавага сектара, каб высветліць каму ставіць ільготныя лічылнікі, а каму за поўны кошт. Усяго на вобласць выдзелена пяць тысяч лічылнікаў газу.

В.Д.

ДРУГОГА ХЛЕБА ХОПІЦЬ ДА КРАСАВІКА

На склады бальніцаў і дзіцячых садкоў горада закладзена дзве тысячы трыста тонаў бульбы. Па разліках сельскагаспадарчых «другога хлеба» павінна халіць да красавіка. Не павінна быць перабою з бульбай і ў крамах Горадні. На гандлёвых базах яе назапашана дастаткова. Перазімем зіму, а там і шчаўе пойдзе...

ГАСПАДАРСКІ ПАДЫХОД

На просьбу Расеі аб выдзяленні тэрыторыі пад вайскова-марскую базу Украіна адказала таксама: за 1 кв.м сушы - 11 долараў у год, за 1 кв.м мора - 7 долараў. Адзін гектар мора дасць ураджай у 20 разоў больш, чым гектар самай лепшай пшаніцы. І старшыня калгасу з аграномам не патрэбны. Невялікая база ў 100 гектараў зямлі і 100 гектараў мора дасць 18 мільёнаў долараў у год. Вось бы нашага калгасніка хто навучыў так ня сеяць і не жаць, а грошкі збіраць.

Кастусь АЛЬГЯРДОВІЧ.

«НЁМАНСКАЯ» ПЛЫНЬ НЕ МЯЛЕЕ

Кожнае новае прадпрыемства, якому ў наш час удаецца падняцца з кален, выклікае да сябе пэўную цікавасць. Адно з такіх прадпрыемстваў - Бярозаўскі шклозавод «Нёман». Нядаўна чацвёрты раз пабывалі Бярозаўскія майстры са сваёй прадукцыяй на кірмашы ў Франкфурце-на-Майне. Найбольшую папулярнасць меў тут посуд з простага бясколернага шкла. Заклучаны кантракт на пастаўку такога посуду на суму каля паўмільёна марак.

Нямала вырабаў «Нёмана» знаходзіцца на кірмашы ў Маскве. Там за два дні заклучаны кантракты больш чым на 50 мільярдаў рублёў. Гэта больш квартальнай магутнасці завода.

Яраслаў ГРЫНЬКЕВІЧ.

ГОРАД НЕ ЗАМЕРЗЬНЕ?

Напярэдадні зімы многіх з нас хвалюе пытанне - ці будуць заўсёды цёплымі нашы батарэі? На гэты час кацельныя «Гроднаэнерга» забяспечаны мазутай на 100%, што здавалася б гарантуе стабільнае забеспячэнне цяплом нашых кватэраў. Аднак ужо зараз з'явіліся праблемы. Так, у сувязі са спыненнем вытворчасці на заводзе N 10 спынілася праца кацельнай прадпрыемства, якая ацяпляла таксама два жылыя дамы і дзіцячы садок. Зараз вядзецца будаўніцтва новай цеплатрасы, каб да вялікіх маразоў людзі не засталіся без цяпла. Самае кепскае, што гэты выпадак можа стаць толькі першай ластаўкай. Менавіта так ахарактарызаваў сітуацыю мэр Горадні сп. Крупенка. Ён жа адзначыў, што ня выключана, што гарачая вада ў кватэры зімой можа падавацца па графіку, як гэта робіцца ўжо ў Наваградку.

В.М.

ПІЦЬ МЕНЕЙ НЯ БУДЗЕМ

Аб'ём прамысловой прадукцыі ў цэлым па краіне за дзевяць месяцаў 1995 года знізіўся на 11% у параўнанні з аналічным перыядам 1994 года. Больш чым на 20% меней выраблена прадуктаў, на 30% меней прадуктовых тавараў, а вольны выпуск алкагольных напояў упаў усяго на 5,1%. Але, пэўна, гэты паказчык будзе хутка выпраўлены, бо на Беларусі значна больш чым летась сабрана бульбы і цукровых буракоў і толькі на 10% меней збожжа. Сыравіны для гарэлкі хапае.

Ігнат ХІТРОВІЧ.

ЗАКАНЧВАЕЦЦА ПАПІСНАЯ КАМПАНІЯ!

На "ПАГОНЮ" Вы можаце падпісацца ў любым аддзяленні сувязі. Кошт падпіскі на паўгоддзе - 48 тысяч рублёў, на квартал - 24 тысячы, на месяц - 8 тысяч рублёў.

**Не адкладвайце на заўтра тое,
што можна зрабіць сёння!**

Ул.інф.

**МІЛІЦЫІ НЕ ДА ВЫКАНАННЯ
СВАІХ АБАВЯЗКАЎ**

хто валодае толькі рускаю моваю - на рускай, хто размаўляе на беларускай - па-беларуску. А той, хто карыстаецца трасянкай - няхай чужацкае адін сказ на рускай, а другі на беларускай мове. Гэта ўпэўніць кожнага з выбаршчыкаў, што ты ўсё зробіш так, як яны жадаюць. А калі ты ня ведаеш беларускай мовы, то ў цябе няма іншага выйсся, як у прэзідэнта: гаварыць, як Бог на душу пакладзе, але ўсім даводзіць, што ў сьвеце толькі дзве вялікія мовы - руская і ангельская. У гэтым выпадку дазваляецца на заканчэнні размовы кідаць: «Гуд бай». (Барані вас Бог лягнуць «Ауфвідэрэн». Могуць наклаць у карак).

Па-першае, калі цябе вылучылі ў кандыдаты, ты павінен адхрысціцца ад любых партый і рухаў, бо гэта толькі раздражняе выбаршчыкаў. БНФ - гэта, як усім вядома, фашысты; дэмакраты незалежна ад назвы партый (АДПБ, ПНЗціншыя) - гэта балбатуны; камуністы - ужо мелі ўладу і што не апрабавалі; жырыноўцы, як вядома, - амаль што ўсёвар'яты. Толькі застаюцца прыхільнікі піва, але яны ў выбарах не прымаюць удзелу.

Другая справа - на якой мове весці агітацыю. Вядома, на дзяржаўнай. Але і зараз дзве. Вось і трэба весці агітацыю на абедзвюх. З тым, хто размаўляе на беларускай - па-беларуску. А той, хто карыстаецца трасянкай - няхай чужацкае адін сказ на рускай, а другі на беларускай мове. Гэта ўпэўніць кожнага з выбаршчыкаў, што ты ўсё зробіш так, як яны жадаюць. А калі ты ня ведаеш беларускай мовы, то ў цябе няма іншага выйсся, як у прэзідэнта: гаварыць, як Бог на душу пакладзе, але ўсім даводзіць, што ў сьвеце толькі дзве вялікія мовы - руская і ангельская. У гэтым выпадку дазваляецца на заканчэнні размовы кідаць: «Гуд бай». (Барані вас Бог лягнуць «Ауфвідэрэн». Могуць наклаць у карак).

Трэцяе з асноўных правіл. Вам патрэбна абраць для сябе позунг. Ён павінен быць кароткі, гучны і бессэнсоўны. Напрыклад: «Закон вышэй усяго». Ці: «Добрабыт, Справядлівасць, Гонар». Горш гучыць: «Эканоміка павінна быць экалагічнай». Ад яго патыхае нечым непрыемным. Яшчэ лепей: «Розум, гонар і сумленне», але гэты дэвіз ужо заняты. (Калі прапанаваныя дэвізы супадзілі з рэальна існуючымі, гэта супадзенне выпадаковае. Аўтар за гэта адказнасці не нясе).

Што датычыцца палітычных поглядаў кандыдата, то пра іх лепей не разважаць наогул. Ці трэба рабіць на тое, што ён зрабіў за сваё жыццё і на тое, што ён яшчэ зробіць для выбаршчыкаў. Раім даведацца ў жыллёва-камунальным адзеле, якія пытанні хвалююць жыхароў раёну, дзе вы балатуецеся і ўсю сваю праграму будаваць на гэтых пытаннях. Калі патрэбна заасфальтаваць дарогу, то вы павінны абяцаць, што асфальтаваць будзеце ўласнымі рукамі. Калі насельніцтва зазелі камары, то, калі вас абяраць дэпутатам, вы з Японіі прывязеце сродак, ад якога дохнуць усе камары ў радыусе вашай выбарчай акругі. І ніводнага слова аб тых законах, якія вы будзеце распрацоўваць - гэта нікому не цікавіць.

Калі асабліва настэрны і палітычна адукаваны жыхар будзе пытаць вас пра палітычныя погляды, то адгадвайцеся з ім па усіх пазіцыях. Гарантуеце аднавіць усе ільготы, адмененыя прэзідэнтам, калі гэта пеньсіянер. Калі ён прыхільны прэзідэнта, паразважайце з ім аб тым, як шыкоўна выглядае Лукашэнка побач з Ельцыным у спартыўных трусах.

А на ўсе астатнія пытанні кажыце, што кандыдат вы незалежны, таму ўсе рашэнні будзеце прымаць самастойна, кіруючыся ўласным розумам. Пры гэтым патрэбна важна стукаць сябе па лбу. Не перастарайцеся - звон пры гэтым не павінен гучаць.

Ну, вось і ўсё. Так, яшчэ на перадвыбарных улетках павінна быць фота з малымі дзецьмі. Калі няма ўласных, пазычце ў суседа. Я буду пільна сачыць за ходам перадвыбарнай агітацыі і калі кандыдаты будуць ужываць маю інструкцыю, то запатрабую ад іх сваю долю ў дэпутацкіх заробках.

Жадаю поспехаў!

Максім ГОРКІ.

Ф.сп-1

Міністэрства сувязі Беларусі	
"Белсаюздрук"	
АБАНЭМЭНТ на газету	63124
ПАГОНЯ	
Колькасць комплектаў	1
на 1995 год па месяцах:	
1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12	
Куды	
(паштовы індэкс)	(адрас)
Каму	
(прошчыце, ініцыялы)	

ДАСТАВАЧНАЯ КАРТКА	
ПВ	Месяц
на газету	63124
ПАГОНЯ	
Кошт	падпіскі
пра-адресоўкі	48000 руб.
Колькасць комплектаў	1
на 1995 год па месяцах	
1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12	
Куды	
(паштовы індэкс)	(адрас)
Каму	
(прошчыце, ініцыялы)	

ПАЛІТЫЧНАЯ СЦЭНА

ГАЛАСУЕМ ЗА БЕЛАРУСЬ!

Грамадзяне Рэспублікі Беларусь! Колькі можна падманваць наш народ?! А. Лукашэнка абяцаў запусціць заводы - і «запусціў»: людзі па месяцамі не атрымліваюць заробак. Абяцаў падтрымку пенсіянерам - і адабраў у іх бясплатны праезд, абмежаваў магчымасць сум-

ленна падзарабіць. А сам за дзяржаўны кошт набыў асабісты самалёт за 45 мільёнаў долараў, будзе сабе тэнсны кошт за 70 тысяч долараў. Абяцаў свабоду прэсы - а ідзе шалёны наступ на незалежны друк, і гэта пры жорсткай прэзідэнцкай цензурцы ўсіх дзяржаўных сродкаў масавай інфармацыі. Абураўся фільмам «пра сьцюардэсу» - а сам рэкламаваў ганебную фальшывую Ю. Азаронка «Ненавісьць: дзеці лжы». (Да гэтых выбараў рыхтуецца чарговы паклёпніцкі фільм). Абяцаў вярнуць людзям уклады каляровымі тэлевізарамі і халадзільнікамі - дзе гэтыя «каляровыя халадзільнікі»? Абяцаў пасадыць кебічаўскую мафію - і пасадыў: у дзяржаўныя крэслы. Цяпер кажа, што яму даспадобы грашовая прыватызацыя. Дык у каго ж грошы? Хто скупіць нашыя заводы? Мы? Ці галоўныя «завхозы» з адміністрацыі прэзідэнта?

Сваімі неадукаванымі, непрафесійнымі дзеяннямі канчаткова разваліўшы эканоміку, А. Лукашэнка спрабуе цяпер усталяваць у краіне дыктатарскі рэжым, дзе б выконваліся не законы, а толькі ягоныя загады. Для гэтага ствараецца велізарная сьпецназаўская ахова прэзідэнта, умацоўваюцца «сваімі людзьмі» сілавая

структуры. Прэзідэнту не патрэбны Вярхоўны Савет, які бабараняў інтарэсы нашай краіны, нашага народу, які не даваў бы транжырыць народныя грошы. Яму патрэбны кішэнны Савет, які б служыў шырмай для яго незаконных дзеянняў. І зразумела, чаму А. Лукашэнка так паталагічна ненавідзіць Народны Фронт, чаму баіцца, што яго прадстаўнікоў выбяруць дэпутатамі. За ўсе гады свайго існавання БНФ «Адраджэньне» казаў людзям толькі праўду, якой бы горкай яна не была, пасьлядоўна і непадкупна абараняў інтарэсы нашага народу. І таму, нягледзячы на тое, што ў краіне існуе шмат партыяў і рухаў, асноўная прапаганда ўладаў вядзецца супраць Народнага Фронту. Бо ўлады выдатна разумеюць, што ўдзельнікі Народнага Фронту не дапусьцяць развалу дзяржавы, не дадуць абрабаваць наш народ, не дазволюць уцягнуць нас у чужыя войны.

Маючы дакладна распрацаваную праграму вываду краіны з крызісу і высокаадукаваную каманду сумленных прафесіяналаў, БНФ «Адраджэньне» зьвяртаецца да грамадзянаў Рэспублікі Беларусь: давайце разам будаваць наш беларускі дом, каб у нашай краіне людзі жылі годна і заможна.

ПАТАЕМНАЕ
СТАНОВІЦА ЯВАЮ

З крыніц, якія выклікаюць давер, стала вядома, што Гарадзенскім УКДБ завершана праверка фактаў хабарніцтва і карупцыі ва Упраўленьні службы кантроля прэзідэнта па Гарадзенскай вобласці, дзе начальнікам зьяўляецца С. Гараеў. Матэрыялы па гэтым фактам накіраваны ў пракуратуру, якая ўзбудзіла крымінальныя справы ў адносінах да двух супрацоўнікаў службы кантроля - Ульяненкава Ігара Міхайлавіча і Стрыгі Валяніцы Станіславаўны.

Спадар Ульяненкаў за суткі да ўзяцця пад ахову адпаведнымі органамі быў тэрмінова звольнены па ўласным (?) жаданьні са службы кантролю, таму што спадар Гараеў ведаў пра факты хабару з боку сваіх супрацоўнікаў. У адносінах да вышэй названых асоб вядзецца сьледства, а спадар Гараеў па сфабрыкаваным дакумантам змагаецца за мандат дэпутата Вярхоўнага Савету рэспублікі.

Ул. інф.

АБЯЦАНКІ-
ЦАЦАНКІ...

Гарадзенскі штаб мясцовага корпусу распачаў інтэнсіўную палітычную дзейнасьць. Раз-пораз са штабу тэлефануюць у часткі і загадваюць выдзеліць па два ці больш вайскоўцаў з мэтай агітацыі за палкоўніка Кошалева. Добраахвотнікі на час агітацыі вызваляюцца ад службы, таму жадаючых хадзіць па Горадні ды наклеіваць улёткі з плакатамі хапае. Гэта ж у любым выпадку лягчэй чым «цягнуць службу», хоць за агітатарамі сочаць.

А ўлёткі таварыша палкоўніка, нібыта мяхі плавіннем, набітыя фантастычнымі абяцанкамі. Некаторыя з іх: «Вярнуць савецкія нормы аплаты жылля і цэны на асноўныя прадукты харчаваньня, дзецям - піянерлагеры, маладым - працу, пенсіянерам - хлеба ды лекаў, а мафіі - наморднік» (адзін ужо абяцаў...), а на дысерт, абяцанка даць роўныя правы ўсім - і прэзідэнту, і таму, хто зьбірае сьмецьце. Трэба, таварыш палкоўнік, ня толькі роўныя правы, а роўныя рэальныя магчымасці, чаго дабіцца значна цяжэй.

ВАСЮК ЦІКАЎНЫ.

НА ВЫБАРЧЫЯ
ЎЧАСТКІ РАІМ
ІСЬЦІ А СЁМАЙ
ГАДЗІНЕ

Згодна з Законам аб выбарах, галасаваньне за кандыдатаў у дэпутаты Вярхоўнага Савету на выбарчых участках пачынаецца ў сем гадзінаў раніцы, а ў месцовыя Саветы - з шасьці гадзінаў. Паколькі выбары зараз будуць праходзіць у адзін дзень, можа ўзьнікнуць сітуацыя, што прыйшоўшы ў 6 гадзін выбаршчыкі змогуць прагаласаваць толькі за кандыдатаў у месцовыя Саветы. Таму раім усім выбаршчыкам - прыходзьце галасаваць а сёмай гадзіне!

В.Р.

І КУДЫ ГЛЯДЗІЦЬ
ПАЗЬНЯК?

На радзіме лідара Беларускага Народнага Фронту «Адраджэньне» Зянона Пазьняка ў калгасе «Суботнікі» з траўня месяца не выплочваецца заробная плата. Але, тым ня менш, масавых папаўненьняў шэрагаў БНФ тут няма. Мусіць, як мяркую газета «Ўлёўскі край», калгаснікіў сучышае тое, што яны не адны такія ў раёне.

Зьміцер ХІТРОВІЧ.

ЛЁС БЕЛАРУСІ
ВЫРАШАЕЦА
СЁННЯ

Тое, у якім становішчы знаходзіцца Беларусь, абавязвае да самых рашучых дзеянняў. Не пасьпеўшы стаць на дэмакратычны шлях разьвіцця, яна трапіла ў лапы палітычных авантурыстаў, якія прывялі рэспубліку да неабальшавіцкай дыктатуры. Усе дзеяньні прэзідэнта скіраваны на пазбаўленьне Беларусі дзяржаўнасьці і супярэчаць прынятай канстытуцыі.

Тое, з якімі тэмпамі цяперашні кіраўнік дзяржавы праводзіць свае рашэньні ў жыццё, гаворыць аб тым, што да наступных прэзідэнцкіх выбараў Беларусь прыйдзе без іншай альтэрнатывы, акрамя як быць састаўной часткаю Расеі. Падмяўшы пад сябе ўсю заканадаўчую дзейнасьць і прыціснўшы папярэдні парламант, ён робіць усё, каб не абралі новы. Калі ж новы парламант і будзе абраны, дык яму пагражае скаканьне пад прэзідэнцкую дуду. Канстытуцыю, згвалтаваную ўказамі Лукашэнкі, чакае заўчасная сьмерць, альбо замена прэзідэнцкай падсылкай.

Галоўная зброя прэзідэнта - абьякавасць нашага народу да свайго лёсу і прышчэплены за гады савецкай улады страх перад вышэйстаячым начальствам. Працягваючы спойваць народ таннай гарэлкай і штучна трымаючы інфляцыю, прэзідэнт спрабуе захаваць прыхільнасьць народу, які марыць аб стабільнасьці. Гэтая тактыка палітычнага і эканамічнага авантурызму вядзе да незваротных вынікаў. Адразу пасьля выбараў нас чакае рэзкі скок цэн на фоне гіперінфляцыі. Народ зьбяднее яшчэ больш і трапіць у поўную залежнасьць ад рашэньняў «бацькі».

Настаў час спыніць самаўпэўненана кіраўніка, якому, у лепшым выпадку, можна даверыць камандаваньне бандай катроўцаў часоў грамадзянскай вайны, а не кіраваць дзяржавай у цэнтры Эўропы. Неабходна скаардынаваць усе апазіцыйныя патрыятычныя сілы дзеля актыўнай палітычнай барацьбы з хунтай, якая з кожным днём становіцца больш нахабнай.

Калі ж мы ня спынім сьляпога ад сваіх ідэй пастуха, то загінем у прорве. Ня ў нашай моцы зьмяніць мінуўшчыну, але будучыня ў нашых руках. Наша сіла - у еднасьці.

ЯНКА ТАТАРЫН

ЗВАРОТ ПАЛІТЫЧНАГА САВЕТУ
АБ'ЯДНАНАЙ ГРАМАДЗЯНСКАЙ ПАРТЫІ
З НАГОДЫ ІГНАРАВАНЬНЯ ПРЭЗІДЭНТАМ
РАШЭНЬНЯЎ КАНСТЫТУЦЫЙНАГА СУДА
РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ

У апошнія дні ў краіне адбыліся падзеі, якія ясна зьмяняюць палітычную сітуацыю. Пасьля таго, як Канстытуцыйны суд адмяніў пяць указаў прэзідэнта, прызнаўшы іх антыканстытуцыйнымі, прэзідэнт публічна заявіў, што ня будзе выконваць рашэньні Канстытуцыйнага суда і прабаваў ад усіх дзяржаўных органаў безумоўнага выкананьня сваіх антызаконных указаў.

Гэта значыць, што ўслед за непрызнаньнем заканадаўчай улады ў асобе Вярхоўнага Савету, у Беларусі фактычна ігнаруецца Канстытуцыйны суд. Такім чынам, можна канстатаваць, што ў краіне ўстанаўліваецца рэжым асабовай улады, паколькі канстытуцыя спыніла дзейнасьць у поўным аб'ёме. На месцы зако-

на і права ў дзяржаве ўстанаўліваецца грубая сіла.

Аб'яднаная Грамадзянская партыя лічыць, што адказнасьць перад законам і гісторыяй будуць несці разам з Лукашэнкам усе службовыя асобы, якія выконваюць адмененыя Канстытуцыйным судом антызаконныя указы прэзідэнта, а таксама партыйныя і грамадзкія рухі, якія спрыяюць парушэньню законасьці.

АГП зьвяртаецца да ўсіх палітычных сілаў, палітычных партыяў, грамадзкіх арганізацый з заклікам стварыць шырокае грамадзкае Аб'яднаньне ў абарону канстытуцыі. Ягоная мэта - каардынацыя намаганьняў для ўстанаўленьня ў краіне канстытуцыйнай законнасьці, выконваньня рашэньняў Канстытуцыйнага суда, абароны дэмакратыі ад замаху на яе з чыйго бы то ні было боку.

15 лістапада 1995 года Менск

ЯК ГАРАДЗЕНСКІЯ ЧЫНОЎНІКІ Ў
ДЗЬВЮХ ПАРТЫЯХ ЗАБЛУКАЛІ

13 лістапада 1995 года Вярхоўны Суд Рэспублікі Беларусь аднавіў рэгістрацыю кандыдата ў дэпутаты Вярхоўнага Савету Рэспублікі Беларусь па Лідзкай сельскай выбарчай акрузе N 135 Маўчуна Уладзіміра Мікалаевіча. Патугі адпаведнай акруговай камісіі зьняць яшчэ да выбараў канкурэнта галоўнаму вертыкальшчыку раёна Антону Блюдніку аказаліся марнымі.

Праўда, каб быць аб'ектыўным, трэба сказаць, што галоўную скрыпку тут граў не старшыня камісіі сп. Язэпаў, а чыноўнікі аблвыканкаму сп. Дайнэка і яго падначаленыя. Праявіўшы павышаную пільнасьць, яны запатрабавалі па кандыдатуры Маўчуна дадатковых зьвестак, хаця і ня мелі ніякага на тое права, бо сп. Язэпаў як старшыня камісіі ў ніякіх дачыненнях з імі ня можа быць. Але, тым ня менш, былі запатрабаваны зьвесткі ці зьяўляецца сп. Маўчун сябрам абласной рады БНФ «Адраджэньне» і атрымалі ад старшыні рады Міколы Баўсюка інфармацыю, што не зьяўляецца. Усе довады, якія былі прыведзены пазьней, ніхто слухаць ня стаў і рэгістрацыя Маўчуна была скасавана таму, што «сп. Маўчун у раёне не жыве, не працуе і грамадзкай дзейнасьцю не займаецца». Цэнтральная Выбарчая Камісія пагадзілася з гэтым. Аякжа Суд? А Суд на тое і суд, каб нарэшце ўбачыць, што Маўчун быў вылучаны Соймам Партыі БНФ, адной юрыдычнай асобай, а абласныя чыноўнікі ўвесь матэрыял

зьбіралі па БНФ «Адраджэньне», зусім іншай юрыдычнай асобе.

Такім чынам, гарадзенскія чыноўнікі забыталіся ў тым, што іх менскія калегі ўтварылі ў свой час, каб не дапусьціць фронт да выбараў. Фронт тады сваечасова стварыў для ўдзелу ў выбарах Партыю БНФ і выйшаў са становішча. Але ўсе юрыдычныя хітрасьці для правінцыі тыпа Гародні аказаліся недасяжымі. Яны, напэўна, і зараз не зразумелі, што ж было ня так у іхняй файнай задуме.

ВАЦЛАЎ СЯРПІНСКІ

ГРАМАДЗТВА

"БЕСПРЕДЕЛ" ПА-ВАЎКАВЫСКУ

Прымаючы ўдзел у выбарах 1990 года, усе ўскладалі надзею, што жыццё стане лепшым і дастойнейшым. Але надзеі не збыліся. Вярхоўны Савет у асноўным склаў наменклатура і кіраўніцтва кампартыі. Парламант і ўрад Кебіча, у сілу сваёй ідэалагічнай зашоранасці, не змаглі рэфармаваць эканоміку.

У 1994 годзе свае надзеі звязвалі з прэзідэнтам. Але і тут усіх чакала горкае расчараванне. Нягледзячы на абяцанні і заклены, жыццё даражэе, а мы бяднеем. Злачыннасць і карупцыя растуць. Ні адна сям'я, ні адзін чалавек не мае ўпэўненасці ў заўтрашнім дні. Указами адмяняюцца Законы Рэспублікі Беларусь. Парушаецца Канстытуцыя. Надыходзіць прававае «беспреддел». І такая сітуацыя поўнасьцю задавальняе тых, хто знаходзіцца пры ўладзе. Усё гэта поўнасьцю адносіцца і да гарадзкіх улад. Ваўкавыскай гарадской выбарчай камісіі было адмоўлена ў рэгістрацыі кандыдатамі ў дэпутаты Вярхоўнага Савету Беларусі 17 прадстаўнікам БСДГ. Афіцыйны адказ за подпісам старшыні камісіі Савіч А.А. не вытрымлівае ніякай крытыкі. Шчыры падман самой камісіі, якой быў зачытаны дакумант паўгадавой даўнасьці, да поўнага ігнаравання Закону аб выбарах. Са свайго боку хачу толькі сказаць, што прадстаўлены былі ўсе дакуманты, патрабуемыя законам. Кандыдатамі ад кампартыі было прадстаўлена ў два разы менш дакументаў, і тым не менш. Чаму такое магчыма? Таму ш, што ў гэтым «беспредделе» яны адчуваюць сябе як рыба ў вадзе. Адкрытасць, галоснасць, законнасць для іх сьмерці падобна. Ды яны баяцца нашых кандыдатаў таму, што нашымі стаўленьнікамі былі раскрыты многія злоўжыванні гарадзкімі ўладамі - ад разьмеркаваньня жылля да шчырага хабару.

Таму Зайцаву і Бязносіку, «блізняцям-братням», патрэбны свой паслухуўняны кішэнны гарадзкі Савет, а ня той Савет, які будзе абараняць інтарэсы жыхароў горада. Таму няцяжка прадказаць вынікі выбараў. Па-сутнасці гэта не выбары, а прамое назначэнне. І ўжо сёння

можна назваць прозьвішчы новага старшыні горсавета, хоць да выбараў яшчэ амаль тры тыдні. Хто ж будзе прадстаўляць «нашы» інтарэсы?

1. Кароткая О.Н., работнік выканкама, якая ў час суцэльнага дэфіцыту, калі ўсё разьмяркоўвалася па сьпісах, брала мэблю без усякіх спіскаў. І калі ёй была зроблена заўвага, яна запярэчыла: я работнік выканкама і маю права браць без усякіх чэргаў! Чалавек з блакітнай крывёю.

2. Яўсейкін М.І., чалавек, прыехаўшы з адным чамаданам у г. Ваўкавыск, атрымаўшы каля 1 га зямлі па вул. Матросова, калі законам прадугледжана ня больш 15 сотак і пабудаваўшы двухпавярховы катэдж, не забіўшы ні аднаго цывіка і ў час будаўніцтва адпачываўшы на поўдні.

У якасьці даведкі: інвалід, удзельнік вайны ў Аўганістане, так і ня змог атрымаць участак у рысе горада пад будаўніцтва дома.

3. Красільнікава Л.С., гэта давераная асоба самаго Зайцава, якая ў 1990 годзе ня выбрала ў двух акругах горада. І гэтыя людзі, зачыніўшы балынічныя палаты на ключ, заставілі прагаласаваць за Зайцава нават памершага ў рэанімацыі.

4. Станкевіч Ю.І. Загадчык гарсабеса, які ў сілу сваіх службовых абавязкаў павінен клапаціцца аб прыстарэлых. Афамію апеку за самотнай бабуйай і пасьяя яе сьмерці аформіў ейную кватэру на сябе.

Гэта далёка ня поўны сьпіс, паколькі месца ў газеце абмежавана. Безумоўна, ня ўсе такія кандыдаты. Але гэта казасьця і апора нашага «вертыкальнага». Гэтыя прычыны і з'яўляюцца сапраўднымі прычынамі ў адмове рэгістрацыі. З тых жа прычынаў не быў зарэгістраваны і я які кандыдат у дэпутаты

Вярхоўнага Савету. Калі на травеньскіх выбарах ім удалося выбіць мяне, надрукаваўшы паклёпніцкі артыкул другога сакратара гаркаму камуністаў Кліковіча В.Д. у апошнім нумары перад выбарамі. паклёпніцкі характар дадзенай публікацыі даказаны ў судзе. Прыйдзецца сакратару камуністаў выплаціць 10 мільёнаў рублёў, якія я намераны перадаць у школу, і прынесці публічныя выбачэнні. Зараз ім неабходна было выбіць мяне з выбараў. Задача спрашчалася з-за таго, што мае вылучэнне ішло шляхам збору подпісаў, да якіх, па словах Бязносіка, не было прэтэнзій, хаця іх правяралі члены камісіі, а таксама супрацоўнікі гарсабесу, якія абзвоньвалі ўсіх, хаця яны не з'яўляюцца членамі камісіі і ня мелі права гэта рабіць. Усё гэта выклікала справядлівае абурэнне людзей. Фармальнай нагодай была заява аб згодзе балатавацца. Але і яна была напісана загадзя і маецца дакументальнае пацверджаньне гэтаму.

Усё гэта гаворыць аб тым, што супрацоўнікі выканкаму вельмі паважаюць мяне, а паважаюць таму, што ёсьць за што баяцца. У 1990 годзе супрацоўнікі гаркаму казалі: «Выбярыце Аксаміта дэпутатам, ён атрымае кватэру ў Менску і пакажа кукіш усаму гораду». Прайшло пяць гадоў - я ў Ваўкавыску. Паказалі яны тое самае, што вы называлі кукіш, два вашых прадстаўнікі. Тады вы сталі распуськаць чуткі пра катэджы, якія нібыта мае Аксаміт. Паважаныя камуністы, я з задавальненьнем зямю іх на вашы кватэры. Не атрымалася, не прыліпла. Таму пытаньне з рэгістрацыяй было прадвызначана. Ня гэтую дык другую прычыну вы бы прыдумалі. Гэтага ў вас не займае. Выбары ўсёроўна адбудуцца, незалежна нават ад нашага Ваўкавыска. Ну а двум кандыдатам, я не кажу пра трэцяцга камуніста (паколькі нават пажылыя людзі, нягледзячы на настальгію па таннай каўбасе, памятаюць, хто разбураў храмы, расстрэльваў святароў, свае галасы не аддадуць), я жадаю ад чыстага сэрца: дай Бог вам зрабіць хаця б трэцюю частку таго, што было зроблена мной, адбіць свой дэпутатскі тэрмін і вярнуцца ў Ваўкавыск і з чыстым сумленьнем паглядзець людзям у вочы і вылучыцца паўторна.

МІКОЛА АКСАМІТ

АБНАВІЛІСЯ

Вайскоўцам тэрміновай службы адной з гарадзенскіх часьцей вырабілі і «прапанавалі» купіць па два шэўроны коштам каля 60 -ці тысяч рублёў, што складае ўсяго ... суму зарплаты шэрагоўца за месяц. Вайскоўцы абураліся, бо меркавалі, што такія вырабы каштуюць значна таньней. Адзін з гэтых «унікальных» твораў упрыгожвае прэзідэнцкі сыяг, а іншы - чорная лятучая мыш на жоўта-блакітным фоне. Надпісы выкананы па-беларуску і, нават, без памылак. А кажуць у нашым войску нічога ня ўмеюць. А яшчэ кажуць, што хутка трэба будзе на службу купляць «большой сов. керза».

А.ВАЙСКОВЫ

ЗАКАЗ НА СТОЙКІЯ ЛІХТАРЫ

Лідзкі завод электравырабаў атрымаў заказ мэра Масквы Юрыя Лужкова на выраб стойкіх ліхтароў. Мэта - паставіць заслону злачынствам у Маскве. Аказваецца, там бандыты спачатку разьбіваюць сьвяцільнікі, а пасля ў цемнаце рабуюць людзей. Як паведаміў дырэктар заводу Іван Каўчуг, электразаводцы заказ прынялі. Сьледам за Лужковым цікавасць да вырабаў лідчан праявілі і ў адміністрацыі нашага прэзідэнта.

Ігнат ХІТРОВІЧ.

ТАНКАСУКОННАЕ АБ'ЯДНАНЬНЕ ПАРАНЕЙШАМУ СТАЦЬ

Адныя з самых горшых показчыкаў сярод прадпрыемстваў прамысловасьці Горадні мае танкусуконнае аб'яднаньне. За пазыка прадпрыемства ў момант спынення ў траўні вытворчасці прадукцыі складала 20 мільярдаў. Сёньня такой сумай вымяраецца толькі запасыка па ссудам банкаў. Каля 5 мільярдаў аб'яднаньне внавата энэргетыкам. Аб крытычным стане, які склаўся на прадпрыемстве, «Пагона» пісала неаднаразова. Што ж змянілася зараз? Па вялікаму рахунку - нічога. На савецкі кіраўнікоў прадпрыемстваў горада генеральны дырэктар аб'яднаньня сп. Любянко сьцьвярджаў, што ёсьць заказ на паўшэрсцыяныя коўдры на суму 600 тысяч нямецкіх марак. Гэтыя коўдры немцы ў якасьці гуманітарнай дапамогі адсылаюць ў Югаславію. Калі энэргетыкі і банкі крыху пацярпяць, за два месяцы працы прадпрыемства крэдытам разьлічыцца з усімі пазыкамі. Але, падобна, цяпець ніхто ня хоча, і разумець тых жа энэргетыкаў і банкіраў можна - чаму яны павінны губляць свае грошы?

Адзінай рэальнай справай, зробленай на прадпрыемстве за апошні час, зьяўляецца пераход на газавое паліва кацельнай. Для гэтага пабудавана 5 кіламетраў газавода. З бюджэтных рэзерваў горада аплочана 600 тон мазуты. Праўда, працягваецца разгрузка складоў. Калі ў момант спынення вытворчасці на іх захоўвалася прадукцыі на 11 мільярдаў, то зараз - прыкладна на 500 мільёнаў. Яшчэ на 8 мільярдаў рублёў на прадпрыемстве знаходзіцца прадукцыі ў незавершаным стане. Здавалася б, запустыць вытворчасць ды атрымаць гэтыя мільярды. Але няма сэнсу - усе грошы пойдуча на ліквідацыю запасыкі, прычым ня ўсёй, а толькі яе невялікай часткі.

Здаецца ў бліжэйшы час адным вялікім прадпрыемствам у горадзе стане менш...

В.ЛЮДВІКОВІЧ

ГАРАДЗЕНЦЫ Ў ОЛЬШТЫНЕ

З 20 па 25 лістапада ў Ольштыне праходзіць трэнінгавы семінар па арганізацыі выбараў і досведу працы мясцовага самакіраваньня, ў якім прымае ўдзел і гарадзенская філія Фонду імя Льва Сапегі. У склад нашай дэлегацыі ўваходзяць дэпутаты Саветаў розных узроўняў, журналісты, навукоўцы, прадстаўнікі грамадзкіх арганізацый з Горадні і Ваўкавыска. Пад час семінара, арганізаванага Ольштынскім цэнтрам самакіраваньня і Фондам Стэфана Батэрыя, яго ўдзельнікі азнаёмяцца з арганізацыяй выбараў ў мясцовыя органы ўлады ў Польшчы, з практычнай дзейнасьцю ўстаноў самакіраваньня.

В.Р.

РЫНАЧНЫ САЦЫЯЛІЗМ. ЛІЧБЫ І ФАКТЫ.

Набліжаецца да сканчэння чарговы год жыцця краіны. Ужо сёння можна падвесці некаторыя яго вынікі, прааналізаваць абвешчаны прэзідэнтам «рыначны сацыялізм» у дзеянні.

Пачнем з сельскай гаспадаркі. Днямі яе прадстаўнікі адзначылі сваё прафесійнае свята, але з добрым настроем сустрэлі яго хіба што абраныя ў Вярхоўны Савет «аграрыі». Так, наўмысна бяру гэтае слова ў дужоссе, бо рука не падымалася назваць землепрабамі тых, хто даў ёй вёску «да ручкі», а зараз лезе яго «ратаваць». Дзе вы былі раней? Каго падтрымлівалі? За што галасавалі?

Атрыманы ў гэтым годзе ўражай збожжавых склаў 28,4 цэнтнера з гектара, што амаль на 10 цэнтнераў ніжэй, чым у 1991 годзе. За год уся краіна здолела купіць толькі два новыя камбайны. У два разы менш накапала бульбы. На 1/3 скарацілася прадукцыя жывёлагадоўлі. Ды і як можа быць інакш, калі літр малака каштуе ў краіне нашмат таней, чым пляшка ліманаду. Калгасная сістэма ў стане агоніі. Калгаснікі месяцамі не атрымліваюць сваю мізэрную зарплату.

Кінеш працу - застанешся бяз са-так, бяз хатняй гаспадаркі. Здавалася б - ідзі ў фермеры, закон дазваляе. Сёньня ў вобласці каля 350 фермерскіх гаспадарак з агульнай ямельнай плошчай больш чатырох з паловай тысяч гектараў (па 12-13 га на гаспадарку). Для параўнання - у ЗША сярэдні памер фермерскай гаспадаркі - 420 гектараў, у Галандыі - 64 гектары. Дык чаму ж так мала людзей заняліся сваёй справай на зямлі? Няўжо астатнім так добра жывецца ў калгасах? Не! Беларускі ўрад пры падтрымцы «аграрыяў» усімі сродкамі душыць фермера, бо варта таму ўстаць на ногі - калгасы кануць у нябыт, а за імі ўся аснова гэтак старанна будуюмага «рыначнага сацыялізму».

Ня лепшая сітуацыя і ў прамысловасьці.

На 70% прадпрыемстваў горада за 10 месяцаў 1995 года адбыўся спад вытворчасці. Так, у параўнанні з адпаведным перыядам 1994 года тэмпы росту вытворчасці на танкасуконым аб'яднанні склалі ўсяго 9%, на пальчаткавай фірме «Акцэнт» - 65%, прадпрыемстве мастацкіх вырабаў «Сюзор» - 49%.

Агульная дэбеторская запасыка прадпры-

емстваў горада дзяржаўнаму бюджэту сёньня складае 240 млрд. рублёў, крэдыторская - 320 мільярдаў. З іх 19 - за энэрганосьбіты, 23 млрд. - за газ, 3 млрд. - за цеплаэнэргію, 7,5 млрд. -

за ваду. Самыя буйныя пазычальнікі - «Хвалія», прадзіпна-ніткавае аб'яднаньне, гарбарны завод, КГМ не разьлічыліся яшчэ за мінулы год. 19,3 мільярды рублёў дзяржаўнаму бюджэту павінен горад, 400 мільярдаў - вобласць. Сем прадпрыемстваў горада сёньня стра-тныя. Гэта «Хвалія», «Радыепрыбор», танкасу-коннае аб'яднаньне, завод такарных патро-наў, прадзіпна-ніткавае аб'яднаньне, «Гроднаабутак», КЕМ.

Часткова ці цалкам у гэтым годзе не працавалі ўсе прадпрыемствы горада, акрамя прадпрыемстваў харчовай прамысловасьці. Агульныя страты працоўнага часу склалі 1 мільён 788 тысяч чалавечых гадзін (на 18% больш, чым у мінулым годзе).

З 10 мільярдаў рублёў, запанаваных на будаўніцтва на першыя 9 месяцаў года, выдатка-вана толькі 3,9 мільярда. За кошт бюджэта не пабудавана ніводнага метра жылля. Замарожана будаўніцтва аптэчнага склада, інтэрнатаў медінстытуту і унівэрсітэту, педвычышча...

Дадайце да гэтага карціны стан з сацыяльным забесьпячэннем адукацыі, культуры, медыцыны, рост злачыннасці і стане відавочна, што тэндэнцыя да падзення ўзроўня жыцця насельніцтва краіны працяг-ваецца. Добрая міна пры кепскай гульні на тварах прадстаўнікоў дзяр-жавы сёньня можа выклікаць толькі агід. Відавочна, што найдышоў час кардынальных рашэнняў, новых заканадаўчых актаў, здольных ства-рыць глебу для вываду эканомікі з крызісу. Надыйшоў час выбару: жыць ці існаваць. І кожны гэтае пытаньне для сябе павінен выра-шыць сам.

В.МАЛЬСКІ

Наступны наш суразмоўца - Урсула Ка-вальчык, прадстаўніца фірмы «Ленэкс-Морс-кув», якая вырабляе сокі «Но-Но».

- Маім надзею выйсьці на гарадзенскі рынак. Нашыя сокі добра вядомыя ўжо ў Мас-кве, але кантакты з вашай краінай, якая значна бліжэй, жадаюць быць лепшымі. Таму галоўнай мэтай нашага ўдзелу ў выставе зьяўляецца рэклама.

Сярод назваў фірмаў-удзельнікаў кірмашу можна было сустрэць і назвы беларускіх прад-прыемстваў. Падыходзім да стэнду віцэбскага заводу «Электравымяральнікі». Пачуўшы бе-ларускую мову, жанчыны, прадстаўляюшыя прадукцыю так зьяўляюцца, што нават не пажадалі прадставіцца, а на пытаньні адказвалі на ўзроўні: «Да», «Нет», дзякуючы чаму на фоне ветлых і добразычлівых палякаў выглядалі бэльмі варонамі.

Агульнае добрае уражаньне ад выставы падсавалі гарадзенскія падлеткі, якія ў апошні дзень зграімі сноўдалі па павільёнах, жабравалі ёгурты, напоі, ручкі, цацкі, кралі ўсё, што ня так ляжала. У такім становішчы за-крыцьцё «Польэкспа - 95» нагадвала панічнае бегства. І тым ня менш, надзея на тое, што такая блізка для нас Польшча перастане быць «далёкім» замежжам, гандляваць з якім ця-жэй, чым з Уладзіславам, ёсьць. Трэба толькі, каб да ўлады ў краіне прыйшлі людзі, якія будуць кіравацца дзяржаўнымі, а не ідэалагічнымі інтарэсамі. Ці прыйдуць? За-ле-жыць ад нас.

В.РУДНІК

ЦІ СТАНЕ ПОЛЬШЧА БЛІЖЭЙ?

У мінулую пятніцу скончыў сваю працу і міжнародны гарадзенскі кірмаш, у праграме якога ў спартыўнай зале медінстытуту працавала польская эканамічная прэзентацыя «Польэкспа - 95». Арганізатары выставы, удзел у якой бралі прадстаўнікі больш як 90 фірмаў, выступіла Польска-Літоўская гандлёвая палата Суваляк. Актыўныя кантакты Горадні і Суваляк на ўзроўні адміністрацыі рэгіёнаў пачаліся ў красавіку мінулага года. У наш горад з дзелавымі візітамі прыязджала гаспадарчая місія з Суваляшчыны, былі праведзены семінары ў Суваляках на тэмы, звязаныя з гаспадарчым правам і зараз арганізаваная вось гэтая выстава. Што чакалі ўдзельнікі кірмашу ад яе? На прэс-канфэрэнцыі ў дзень адкрыцця на гэце пытаньне адказваў дырэктар палаты Мар'юш Саломан.

- Гэта першая нашая прэзентацыя ў Горадні з цырку «Польэкспа», які прадстаўляе польскі бізнэс ва ўсіх усходнеэўрапейскіх краінах. Мы хацелі б, каб выстава заініцыявала ня толькі гаспадарчыя кантакты, ня толькі пашырэнне польскага экспарту на Беларусь, але і бела-рускага ў Польшчу.

Фундамантальнай праблемай, якая стрымлівае гандль, зьяўляецца мяжа, якая адпалохвае нашых бізнэсмэнаў. Таму «Поль-экспа - 95» павінна засьведчыць, што нашыя дзелавыя колы маюць тут свае інтарэсы і жадаюць тут працаваць.

Сп. Саломан адзначыў таксама, што вы-ставу фінансавалі сумесна фірмы-удзельніцы і Міністэрства знешнеэканамічных сувязяў Польшчы. Гарадзенскія ўлады паспрыялі рас-сяленьню ўдзельнікаў кірмашу ў гатэльях па коштах, якія плошчы грамадзяне Беларусі, што дазволіла эканоміць значныя сродкі. Дзя-куючы гэтаму, у Горадні змаглі прыехаць нават прадстаўнікі невялікіх польскіх фірмаў.

Марэк Катоўскі, Падлескае прадпрыем-ства інвалідаў.

- Мы да гэтага часу кантактаў з Горадні ня мелі. Найлепшыя кантакты на Беларусі ў нас з Пінскай мэблевай фабрыкай. Супрацоўнічаем з ёй больш двух гадоў. Маім надзеі, што знойдзем і ў Горадні партнёраў.

- Якія праблемы стрымліваюць польска-беларускія гандлёвыя адносіны?

- Я мяркую, з польскага боку праблем няма, а з беларускага найбольшае - новыя мытныя падаткі.

СУМЕЖКА

Усе гэтыя гады марыў вярнуцца дамоў, у адбудаваную сваімі рукамі хаціну з вялізным садамі і гарадамі. Усе дзевяць год, што праляцелі з таго чорнага дня, калі на іх зямлю прыйшла радыяцыйная гібель і прымусіла вырваць карані з родных мясцін, жыў надзея на вяртанне. Колькі разоў намагаўся пакінуць няўтульныя гарадзкія сцены! Колькі разоў, ужо хворы, прасіў вярнуць яго туды, дзе ён быў шчаслівы, дзе зьведаў радасць і каханне, дзе прайшло жыццё!

Чарнобыль зламаў, разбурыў яго. Адабраў здароўе, сілы, памяць. Як не прыжываецца старое дрэва на новым перасушаным месцы, так ня змог прыжыцца ў новай каатэры стары Сямён - перасяленец з зоны...

Кажуць, без мінулага няма будучыні. Можа яно й праўда гэтак? Страціўшы мінулае, страціўшы самае дарагое - родны куточак, прытулак, людзі паміралі ня толькі ад радыяцыі. Ад невыноснай тугі паміралі... Маладым было лягчэй. Яны толькі пачыналі жыццё. Ім, урэшце рэшт, усё роўна, дзе яго пачынаць.

...Грамыкі сустрэлі пахавальную працэсію жудаснай цішынёй. Толькі вечер сьвістаў у галінках недагледжаных дрэваў і зьдзічэлых кустоў. Хаты, патанаючы ў зарасніках пустазелья, глядзелі пустымі вачніцамі. Нейкія нелюдзі павыдзіралі ваконныя рамы, дзьверы, разабралі падлогу. Няўжо разбагацелі на чалавечым горы?

Ля бацькоўскай хаты спыніліся. «Вось, татачка, мы й дома...» - прашаптала Надзя. Да болю знаёмыя мясціны здаваліся «мёртвым

ЯБЛЫК З БАЦЬКОЎСКАГА САДУ

Хавалі тату ціха, бяз пампезных цырымоній, аркестра, гучных прамоваў. Толькі свае: дарослыя дзеці ды ўнукі. Выконваючы апошнюю волю нябожчыка, цела везлі на Радзіму - у атручаную Чарнобылем зону. Захацеў, небарака, у роднай зямельцы ляжаць...

...У бацькоўскім садзе пасьпелі яблыкі. Яблыні, некалі любоўна пасаджаныя татам,гнуліся ад вялізных чырвоных плодоў. Водар восеньскага саду і прэлай лістоты дурманіў галовы. Гэта быў пах дзяцінства. Забыты і далёкі... Ішоў дзесяты год пасля Чарнобыльскай бяды...

Першай не вытрывала Надзя. Яна сарвала і надкусіла празрысты наліўны яблык з нейкім невытлумачальным адчаем...

***

Назад ад'язджалі позна. Густая цемра запоўніла наваколле, пажыраючы ў сваім чрэве бязьлюдныя хаты і падворкі. І толькі на вясковых могілках блукалі агеньчыкі: сьвечы аплаквалі тых, хто некалі жыў тут, кахаў, будаваў, нараджаў дзяцей.

Пакідаючы мёртвага бацьку ў мёртвай вёсцы, Надзя прыціскала да грудзей яблык з бацькоўскага саду і суцяшала сябе думкай, што родны ёй чалавек, чыя душа заўсёды заставалася ў Грамыках, нарэшце, вярнуўся дамоў... Назаўсёды... Бо колькі б дарог не было ў жыцці, яны абавязкова некалі канчаюцца...

Ала БІБІКАВА.

ПОЛЬШЧА

У нядзелю, 19 лістапада, у Польшчы адбыўся другі тур выбараў прэзідэнта краіны. На гэтую пасаду прэтэндавалі цяперашні прэзідэнт Лех Валэнса і лідар левых сілаў (былых камуністаў) Аляксандр Квасьнеўскі.

У панядзелак дзяржаўная выбарчая камісія паведала афіцыйныя вынікі выбараў. Перамог і стаў прэзідэнтам Польшчы А.Квасьнеўскі, які атрымаў 51,72% сапраўдных галасоў. За Л.Валэнсу прагаласавала 48,28% выбаршчыкаў. Выбары праводзіліся толькі на тэрыторыі РП, польскія грамадзяне за мяжой не галасавалі. У абсалютных лічбах Квасьнеўскі атрымаў на 646.263 галасы больш. З 28 062.409 чалавек, маючых права, прынялі ўдзел у галасаванні 19.146.496, гэта амаль 70%.

Аляксандр Квасьнеўскі мае 41 год, нарадзіўся ў Бялогардзе на поўначы Польшчы, адкацыя вышэйшая па зьнешне эканамічных зносінах. Прымаў актыўны ўдзел у камуністычных маладзёжных арганізацыях, працаваў журналістам, быў у двух апошніх камуністычных урадах краіны. Прадстаўляе

аб'яднаньне левых (былых камуністычных) сіл Польшчы, зьяўляецца старшынёй Камісіі сейма (дарэчы ў сёйме большасць былых камуністаў) па распрацоўцы новай Канстытуцыі. Жанаты, мае дачку. Ну а яшчэ, калі цікава, мае кватэру 75 кв. м, зямельны ўчастак пад будаўніцтва, ды яшчэ адзін участак для адпачынку.

Выступіўшы пасля афіцыйнага абвяшчэньня вынікаў выбараў, А.Квасьнеўскі падзякаваў сваім прыхільнікам, але адзначыў, што ён будзе прэзідэнтам усёго народа. Ён адзначыў вялікую гістарычную ролю свайго контркандыдата Л.Валэнсы, маючы надзею, што апошні можа многа зрабіць для Польшчы і будзе супрацоўнічаць. Квасьнеўскі запэўніў, што пачатыя ў 1989 годзе рэформы і надалей будуць праводзіцца, Польшча будзе рабіць усё, каб увайсці ў эўрапейскае супольніцтва і НАТА.

Новы прэзідэнт будзе прыведзены да прысягі 23 сьнежня, якраз перад Калядамі.

Выступаўшы раней, прэзідэнт Лех Валэнса сказаў, што ён не чакаў такіх вынікаў выбараў, але выбар грамадства трэба паважаць.

У цырымоніі прыняцця прысягі новым прэзідэнтам ён прымаць удзел ня будзе, сустракацца і размаўляць з Квасьнеўскім не зьбіраецца, знакі ўлады і годнасьці прэзідэнта,

горадам» з некалі любімай казкі. Не брахалі сабакі, не крычалі пеўні, не мыкалі каровы, не зьвінелі калодзежныя ланцугі... Не сьпяшаліся, як раней, падзяліць гора суседзі. Толькі сьляпяя бабулька - адзіная на ўсю вёску жыхарка, якая засталася чакаць сьмерці ў роднай хаце, выйшла на гук пад'ехаўшага транспарту: «Вы хто?»

- Свае. Мы тату хаваць прывезьлі...

...У бацькоўскім садзе пасьпелі яблыкі. Яблыні, некалі любоўна пасаджаныя татам,гнуліся ад вялізных чырвоных плодоў. Водар восеньскага саду і прэлай лістоты дурманіў галовы. Гэта быў пах дзяцінства. Забыты і далёкі... Ішоў дзесяты год пасля Чарнобыльскай бяды...

Першай не вытрывала Надзя. Яна сарвала і надкусіла празрысты наліўны яблык з нейкім невытлумачальным адчаем...

***

Назад ад'язджалі позна. Густая цемра запоўніла наваколле, пажыраючы ў сваім чрэве бязьлюдныя хаты і падворкі. І толькі на вясковых могілках блукалі агеньчыкі: сьвечы аплаквалі тых, хто некалі жыў тут, кахаў, будаваў, нараджаў дзяцей.

Пакідаючы мёртвага бацьку ў мёртвай вёсцы, Надзя прыціскала да грудзей яблык з бацькоўскага саду і суцяшала сябе думкай, што родны ёй чалавек, чыя душа заўсёды заставалася ў Грамыках, нарэшце, вярнуўся дамоў... Назаўсёды... Бо колькі б дарог не было ў жыцці, яны абавязкова некалі канчаюцца...

якія атрымаў ад астаняга прэзідэнта Польшчы на эміграцыі, не аддасць.

Л.Валэнса зазначыў, што ў яго яшчэ хапае энергіі і ён будзе ездзіць па краіне, сустракацца з людзьмі і выкрываць перадвыбарчую хлусьню Квасьнеўскага, яго палітыку і абяцанкі, асабліва пра працу і кватэры для моладзі. Гэта будучы ня вулічныя баталіі, а палітычная барацьба. «Вось толькі цяпер пачнецца танец!» - сказаў ён. «Я атрымаў ад некаторых аплявуху. Але цяпер яе так аддам, яксказана ў «Старым запавеце», што ажсківіца выскачыць» - дадаў Валэнса.

Разам з прэзідэнтам зьбіраюцца адыйсьці і падалі заявы аб адстаўцы міністры замежных і ўнутраных спраў і абароны.

Уся ўлада ў Польшчы перайшла да былых камуністаў. Выбары сталі вялікай паразай каталіцкай царквы Польшчы, якая заўсёды падтрымлівала Леха Валэнсу. Як сказаў сакратар эпіскапату біскуп Пяронак, цяпер настаў час роздуму, аналізу і выпрацоўкі стратэгіі ў сучаных умовах.

Час расставіць усё на свае месцы, час пакажа, што будзе далей, але, безумоўна, гэты падзеі ў Польшчы адгукнуцца і ў Беларусі.

С.ГАРАДЗЕНСКИ

Антон Фурс

МЫ ЗАЎСЁДЫ ЛІЧЫЛІ СЯБЕ БЕЛАРУСАМІ

купілі ў брата Алесі паўхаты і пачалася наша пенсійнае жыццё. Тут жыць хоць не лягчэй, але ўсё ж веселей сярод сваіх мясцін. Часта наведваюць нас сябры-аднадумцы, за што мы вельмі ўдзячныя. Першымі наведаліся пісьменьнік Уладзімір Арлоў з жонкай. Гэта было незадоўга да сумнавядомых Дзядоў 1988-га года. Яны цікавіліся нашай арганізацыяй. Шмат чаго мы ім расказалі аб сваёй долі-нядолі. Усе былі вельмі расчуненыя, слухалі са сьлязамі на вачах. Вось менавіта гэтыя людзі і падштурхнулі нас, каб мы рабілі захады па рэабілітацыі. Але час тады яшчэ быў ня той, і толькі ў верасьні месяцы 1991 года мы падалі заяву аб рэабілітацыі на імя старшыні КДБ Беларусі сп. Шыркоўскага.

Зьмест заявы быў наступны (копія): «Зьвяртаемся з просьбай аб рэабілітацыі арганізацыі «Саюз Беларускіх Патрыётаў (СБП), якая была створана ў 1945 годзе ў педвучылішчы г.Глыбокае і г.Паставы. Мэтай арганізацыі было «Адраджэньне Незалежнай Беларусі»

Аказу мы не атрымалі...

У гэты час зьяўляюцца шматлікія артыкулы ў газэтах «Наша слова», «Звязда», «Народнае слова», «Народная газета», «Настаўніцкая газета» і ў многіх раёнках. Пішуць пра СБП розныя людзі, у тым ліку і былыя яго члены. Першым закрануў гэтую тэму ў артыкуле «Патрыёты маўчаць не схацелі» Васіль Супрун. Ён зьмястоўна напісаў пра падполье,

якое дзейнічала ў пасляваенны час. А дарогу гэтаму артыкулу, як, дарэчы, і многім іншым, адкрыў Э.Ялугін - рэдактар «Нашага слова». Ён жа напісаў і некалькі ўступных радкоў, у якіх выказаў шчырае жаданьне дапамагчы ў аднаўленьні справядлівасьці. Дзякуем яму за яго грамадзянскую мужнасьць.

Вядома ж, я і жонка адразу адгукнуліся двума артыкуламі: «Памяць -незагойная рана» (жонцын) і мой - «Усё яшчэ значымся ворагамі народа». Потым пісалі і Леў Бялевіч, Герман Адамовіч, Люся Краенадубская, Гельс Кірылаў, Тамара Барысюк, Альберт Ноўскі. Зьявіўся ў «Народнай газеце» артыкул нашага паэта, былога вязьня Сяргея Грахоўскага - з вялікім спачуваньнем у абарону нас. У Пастаўскай незалежнай газеце «Сумежка», у «Звяздзе», у «Народным слове», а яшчэ раней і ў «Пастаўскім Краі» зьяўляюцца адзін за другім артыкулы карэспандэнта Алеся Касьценя. І ўсё гэта ў нашу абарону.

Потым я еду ў Менск і на кватэры Арловых знаёмлюся з народным дэпутатам Л.Баршчэўскім. Ён прапануе нам, кожнаму асабіста, напісаць заяву аб рэабілітацыі на імя народнага дэпутата РБ Г.Лавіцкага, які зьяўляецца намеснікам старшыні КДБ Беларусі, а таксама знаходзіцца ў камісіі Вярхоўнага Савету па рэпрэсіях. Мы неадкладна пішам кожны ад сябе заяву, а Л.Баршчэўскі асабіста перадае іх сп.Лавіцкаму. Дагонару сп.Лавіцкага трэба зазначыць, што ён адразу ўзяў нашу справу пад асабісты кантроль і ў лістападзе 1992 года мы атрымалі пер-

РАСЕЯ

У аўторак, 21-га, па «Маладзёжнаму каналу» Маскоўскага радыё прагучала выступленьне і адказы на пытаньні радыё-ёслушачоў старшыні Нацыянальна-дэмакратычнай партыі Расеі сп. Гушчына. Ён адзначыў, што вялікая Расея, нацыянальны гонар рускіх гінуць, былая веліч дзейнасьцю цяперашніх уладаў зьнішчана. Расею раздаюць, раскрадаюць і прадаюць, асабліва амерыканцам.

Расейскія гарады, вуліцы, гатэлі, рынкі запаланілі «лица кавказской национальности» і азіяты. Гэта яны чыняць разбой, напады, гвалцяць рускіх дзяўчат. Трэба ачысьціць Расею ад гэтых элементаў, і можна гэта зрабіць за 72 гадзіны пры дапамозе войска. Няхай у сябе будуць Вялікі Азербайджан, Вялікі Узбекістан!

Чым не імперская палітыка царскай Расеі па барацьбе з «иноверцами» і «инородцами»?

А можа нядрэнна было б напрасіць усіх «наездников», якія ненавідзяць незалежную Беларусь, не паважаюць карэнных жыхароў, іх гісторыю, культуру і мову, прыехалі сюды на беларускае сала і каб праводзіць палітыку асіміляцыі і зьнішчэньня беларускай нацыі, пакінуць гэтую сьвятую зямлю, палітую крывёю продкаў, якія змагаліся з акупантамі з Захаду і Ўсходу, і будаваць у сябе на радзіме веліч расейскай дзяржавы? Гэтыя людзі прыехалі сюды каб праводзіць «политику партии и правительства», ачмураць тутэйшых людзей шалёнымі ідэямі марксізму-ленінізму, весць іх у сьветлую камуністычную будучыню, абіраючы да ніткі матэрыяльна і духоўна, робячы з гаспадароў гэтай зямлі, данай нам Богам, бязроднага, тупога, абыхавага «советского человека» - саўка.

Гэтыя людзі ня маюць нічога агульнага з нашай зямлёй, яна зьяўляецца толькі іх месцам жыхарства і правядзеньня антынароднай палітыкі. Гэта не народ Беларусі, а толькі частка насельніцтва.

Далей старшыня НДПР, гаворачы пра Чачню, адзначыў, што супраціў народу трэба задушыць авіяцый і другімі сродкамі, каб ня гінулі расейскія хлопцы ад чачэнскіх снайпераў.

За цяперашняе становішча Расеі нясуць адказнасьць, у першую чаргу, Козыраў, Чарнамырдзін, Чубайс і др. Апошні не такая важная фігура, якім быў калісьці Троцкі, якога нават у Мексіцы змаглі забіць.

Расею даўно ўжо пара перастаць раздаваць, а трэба прырошчваць. Калі б не такі слабы і бязвольны ўрад, даўно бы адбылося аб'яднаньне з Беларуссю.

Што можна яшчэ дадаць? Беларусь даўно ўжо згодна, сама просіцца, толькі Расея марудзіць «приростить Северо-Западный край»?

Ю.Г.

(Заканчэньне. Пачатак у N 41)

Былі ўжо прыцемкі, калі ўвесь картэж (пешшу) накіраваўся да царквы, да якой было кіламетры 4 ад іх дома. Ішлі нейкімі сьцежкамі, лугамі, нават прыходзілася здымаць абутак, калі пераходзілі праз ручай. Прыйшлі ўжо, калі было зусім цёмна. Бацькошка адкрыў дзьверы, запаліў некалькі сьвечак і так у прыцемку, за закрытымі дзьвярыма прынялі шлюб Маня з Лёвам. Адкуль маладыя едуць у г.Глыбокае (там жыла маці Мані), каб потым выехаць у Інту, бо тут ніякіх перспектываў для жыцця ў іх не было.

Праз невялікі адрэзак часу я атрымліваю ліст ад Мані, каб абавязкова прыежджаў, бо прыехала Алесь. Я неадкладна еду. Калі зайшоў у пакой, убачыў прыгожую, сімпатычную дзяўчыну. Нас пазнаёмілі. Мы крыху паразмаўлялі і адразу адчулі, наколькі ў нас роднасьня душы, так многа было ў нас агульнага і ў сваёй долі, і ў поглядах, і ў перакананьнях. Адным словам - падабаліся адно аднаму. На другі дзень яна ад'язджала ў Паставы да сваіх сясьцёр. Я праводзіў яе на цягніку некалькі станцый, ня мог разьвітацца. Такой была наша першая сустрэча. Другі раз на сустрэчу з Алесьям еду разам з Янкам Бабічам - сватам. Знаёмлюся з ейнай раднёй, дамаўляюся, што наступны раз я Алесю канчаткова забяру з сабой. Такія і зрабіў, пасля чаго мы выехалі ў Карагандзінскую вобласць, у пасёлак Новадолінка - туды, дзе я адбываў апошні тэрмін зьнявольненьня. Тут і жылі амаль усё сваё жыццё.

Але чым даўжэй мы жылі ў Казахстане, тым больш хацелася пераехаць на Радзіму. Нарэшце мы адважыліся: адправілі ў Наваполацк дзяцей, дзе яны ўладкаваліся: дачка - на працу эканамістам, сын - у вучылішча нафтавікоў. А потым і мы ад'ехалі да іх

шыя вынікі. Мы ведалі таксама, што многія нашы сябры яшчэ ў перадперабудовачны час пісалі заявы аб рэабілітацыі, але заўсёды атрымлівалі адмоўны адказ. А галоўным аргументам такога адказу быў прыгавор суда з такімі словамі: «Отторжение Белоруссии от СССР». Але ж цяпер Беларусь «отторгнута». Яна незалежная, суверэнная. Атрымліваецца, за што мы змагаліся, тое цяпер вітаем і не павінна гэта быць нейкім злачыствам. Вось так, дзякуючы бясконцы клопатам, у тым ліку і нашым, амаль усе члены СБП былі рэабілітаваны, на жаль, многія пасьмяротна.

Заканчаю свой нарыс-споведзь. Няхай ён застанецца і маім бліzkім, і ўсім, хто гэтым зацікавіцца.

Мы былі галодныя і халодныя. Мы ня мелі маладосці - яна была бессаромна раскрыжавана на калючым дроце лагieroў і турмаў. Але ж не шкадуем ні аб чым, бо мы засталіся людзьмі і тады, калі большасць сьпявала хвалу тырану, і тады, калі былі ў няволі, і тады, калі вярнуліся дамоў. Дзе б мы ні былі, мы заўсёды жылі і думалі пра свой народ і сваю Бацькаўшчыну. І калі з нас ніхто ня стаў значнай асобай у якой-небудзь галіне жыцця, то гэта толькі таму, што на ўзлёце нам моцна падрэзалі крылы.

Жыццё нашых сяброў набліжаецца да канца, а многіх ужо і няма. Вельмі шкада, што мы, напэўна, не дажывем да часу, калі Беларусь будзе паспраўднаму Вольнай і Незалежнай. А выжывем мы як нацыя толькі тады, калі аб'яднаемся на нацыянальнай аснове. Іншага шляху проста няма. Асабліва аб гэтым трэба памятаць нашай моладзі. Мы верым, што новае пакаленьне давядзе нашу справу да канца, нягледзячы на неспрыяльныя ўмовы і на наступ чорных сіл.

Жыве Беларусь!

ДАСЬЛЕДАВАНЬНІ

Станіслаў Суднік
-паэт, публіцыст,
гісторык, уласны карэспандэнт газеты
«Пагоня». Жыхар горада Ліда, старшыня
Лідзкай гарадской рады Беларускага Народнага Фронту «Адраджэньне», кандыдат у дэпутаты
Вярхоўнага Савету Рэспублікі Беларусь па Лідзкай Камсамольскай выбарчай акрузе N 134.

Беларускі адраджэнскі рух канца 80-х пачатку 90-х гадоў XX-га стагоддзя высьвяціў глабальную неаднароднасьць беларускага грамадства. Ня толькі розныя сацыяльныя пласты, але і розныя рэгіёны па-рознаму ставяцца да ідэі нацыянальнага адраджэньня, незалежнасьці Беларусі, беларускай мовы. Векавечныя крыўскія землі з Віцебскам, Полацкам, Воршай сталі апорным пунктам антыбеларускіх сілаў. Кволя парасткі адраджэньня душацца тут глыбай расейскага шавінізму, халуйскага манкуртызму і калабарацыянізму. Непад'ёмнай цаліной, абыхавай да ўсяго, ляжыць Магілёўшчына. Безнадзейна бюцца аб скалу абыхавасьці хвалі адраджэньня на Гомельшчыне. Ня можа акрыяць ад доўгага сну Меншчына. І толькі спрадвечна ліцьвінскія і дрыгавічскія землі яшчэ тлеюць прысакм свабоды.

Асаблівае месца сярод гэтых рэгіёнаў займае Слуцчына. Вотчына непакорных Апелькавічаў, абাপіраючыся на лепшыя ў Беларусі землі, Слуцчына славілася багацьцем, заможнасьцю, адыхаванасьцю і высокай сілай духу. Слуцкі ні разу не адчыняў варотаў перад захопнікамі, цвёрда трымаўся веры дзядоў. Нават слуцкая шляхта да гэтага часу засталася праваслаўнай. Але сёньня не чуно са Слуцка магутнага голасу ў абарону Беларусі, свабоды, незалежнасьці. Пасіўнасьць, абыхавасьць. У чым жа прычына? Каб адказаць на гэтае пытаньне, глянем на падзеі пачатку XX-га стагоддзя з пазіцыяй этнагенезу нацыі. Варта было ў апошнія гады глянуць на гісторыю Беларусі пачатку стагоддзя без бальшавіцкай зашоранасьці, каб зразумець, што бальшавізм ва ўсіх яго праявах быў чужы Беларусі і не ўспрымаўся нашым народам зьнізу да верху. Бальшавізм насаджаўся прыблудамі і сілай. Нават тыя рэпрэзэнтанты беларускага народу, якія сталі на бальшавіцкія пазіцыі, былі пазьней зьнішчаны, абвінавачаныя ў нацыяналізме і буржуазным дэмакратызме. Што ж датычыцца часоў непасрэдна пасля кастрычніцкага перавароту, то беларускі народ не прыняў яго адразу і рашуча.

На Беларусі пачалася самая сапраўдная вайна супраць чужой ідэалогіі і яе носьбітаў, а паколькі асноўнай масай нашага народу тады былі сяляне, то і вайну гэтую сьмела можна назваць сялянскай. Ужо вясной 1918 года паўстаюць Менскі, Гомельскі, Лепельскі, Слуцкі паветы. Летам 1918 года да іх далучаюцца Віцебскі, Горацкі, Сеньненскі, Полацкі, Аршанскі паветы. З 11 па 17 лістапада паўстаньнем была ахоплена ўся Віцебская губерня. Бальшавікі змушаны былі нават увесці ваеннае становішча ў Дрысенскім павеце губерні. Паўстанцкі атрад у Вяліжы налічваў да 1000 чалавек. Вясна 1919 года пачалася са Стракапытаўскага роката. Быў утвораны «Палескі паўстанцкі камітэт». Камітэт падтрымалі Рагачоўскі і Клімавіцкі паве-

ты. Гэтыя паўстаньні паклалі пачатак так званаму руху «зялёных», або пазьней руху «Зялёнага дуба». «Зялёныя» выступілі ў Горацкім, Рагачоўскім, Быхаўскім, Чэрыкаўскім паветах Гомельскай губерні. Да іх далучыліся Гарадоцкі і Полацкі паветы Віцебскай губерні. Беларусь палымнела. І прычына гэтаму была адна - бальшавізм. Ня так тэорыя, як практыка. Тэрор, ваенны камунізм, харчразьвэрскі, рабунак.

Зіма трохі прытушыла пажар, але з вясны 1920 года ўсё пайшло спачатку. Выбухнуў Быхаўскі павёт. Бальшавікі ўводзяць ваеннае становішча па ўсёй Беларусі. У адказ паўстае ўся левабярэжная частка Гомельскай губерні, узьнікае Койданаўская самастойная рэспубліка.

Станіслаў Суднік

ЧЫН ЗА НЕЗАЛЕЖНАСЬЦЬ

(да 75-х угодкаў Слуцкага збройнага чыну)

Разрозьненыя сілы сялян не маглі доўга супрацьстаяць бальшавіцка-азіяцкім ордам. Паўстаньні душыліся. Паўстанцы гінулі. Семізьнішчаліся, маёмасьць канфіскавалася. Кіраўніцтва Беларускай Народнай Рэспублікі не змогло ачоліць гэты рух і перш за ўсё з-за яго масавасьці, стыхійнасьці і непрадказальнасьці. Тады, ўвосень 1920 года гэта паспрабаваў зрабіць генерал Станіслаў Булак-Балаховіч. Асноўныя сілы генерала размяшчаліся ў раёне Мазыра, Пінска, Лунінца, Давыд-Гарадка. Добраахвотная армія Балаховіча мела пяхоту, коньніцу, артылерыю. У адпаведнасьці з планам армія павінна была выйсьці на лінію Оўруч-Мазыр-Жлобін і далей у раён Бабруйска і Барысава. 5 лістапада армія перайшла ў наступ. 10 лістапада ў 16.40 быў узяты Мазыр. 14 лістапада армія выйшла ў раён Оўруча. Пад ударамі белахоўцаў бальшавікі пакаціліся на ўсход. У гэты ж час палякі пачалі адводзіць свае сілы за лінію Лань-Кіевічы, згодна з дамовай дасягнутай у Рызе паміж палякамі і бальшавікамі. Багатая і густанаселеная Слуцчына аказалася ў нейтральнай паласе. Слуцкі не паўставаў аж з 1918 года. Дамоў вярнулася шмат афіцэраў і падафіцэраў з усіх армій. З бальшавіцкай турмы ўцёк і лідар слуцкага вызваленага руху Павел Жыўрыд. 14 лістапада быў скліканы зьезд Слуцчыны. Зьехалася 107 дэлегатаў з 15 валасьцей. Старшыняваў на зьездзе Васіль Русак, намесьнікам быў Уладзімір Пракулевіч. Зьезд абраў Радз Случчыны на чале з У. Пракулевічам і прыняў рэзалюцыю:

«Першы зьезд Слуцчыны, скліканы ў ліку 107 асобаў, вітае Найвышэйшую Радз Беларускае Народнае Рэспублікі і заяўляе, што ўсё свае сілы аддасць на адбудову Бацькаўшчыны, катэгарычна пратэстуе супраць заняцьця нашай Бацькаўшчыны чужынцамі і самазванымі савецкімі ўладамі. Хай жыве вольная, незалежная Народная Беларуска Рэспубліка ў яе этнаграфічных межах.»

Зьезд працаваў 15 і 16 лістапада. Ён аб'явіў Слуцкі павёт дзяржаўнай тэрыторыяй Беларускай Народнай Рэспублікі.

Ён прызнаў над сабой уладу Найвышэйшай Радз БНР, якую ўзначальваў Антон Луцкевіч. Зьезд прыняў вызначэньне на стварэньне збройных сілаў Случчыны. На зьездзе прысутнічалі прадстаўнікі Булак-Булаховіча. Збройныя сілы Случчыны фактычна маглі стаць левым флангам Добраахвотнай арміі, але, калі ў Слуцку была аб'яўлена мабілізацыя, генерал 17 лістапада быў выбіты з Мазыра. У раёне Семежава пачынаецца фармавацца Першы Беларускі Слуцкі полк пад камандай падпалкоўніка Гаўрыловіча і Другі Беларускі Грозаўскі полк пад камандай капітана Семянюка.

26 лістапада пад ударамі 16й чырвонай дывізіі войскі Булак-Булаховіча адыйшлі да польскай мяжы і пачалі пераход праз яе. 27 лістапада камандзір Першай Слуцкай брыгады Антон Сокал-Кутылоўскі кінуў абодва палкі, усяго больш за 10000 тысяч жаўнераў, супраць бальшавікоў. Моцныя ўдары былі нанесены па лініі Капыль-Вызна-

Цімкавічы. Супраць слуцкаў была кінута Омская дывізія Чырвонай Арміі. Уся Беларусь па абодва бакі мяжы сачыла за няроўным змаганьнем. Гарадзенскія дзяўчаты вышылі і перадалі Першаму Слуцкаму палку баявы штандар з Пагоняй.

Абарона Случчыны трывала больш месяца. Толькі 28 сьнежня 1920 года паўстанцы з боем перайшлі польска-савецкую дэмаркацыйную лінію і былі абязброены палякамі. Случчына страціла 10000 лепшых сваіх сыноў. Большасьць з тых, хто застаўся ў жывых, ніколі ўжо не вярнуліся на Радзіму.

Разгром Слуцка, аднак, не спыніў вызвольны рух. Беларусы працягвалі змагацца. Так жа няўзгоднена, стыхійна і... масава. Але ў 1921 годзе ўжо адчувалася каардынацыя. «Зялёны дуб» усё шырэй раскідваў свае галіны. Яго атрады налічвалі сотні чалавек. Асабліва вызначалася Польска-Менская група Лабунова-Каціна. Гэтая група, а таксама атрады Паўлоўскага, Моніча, Караткевіча, Галака, Жыгалава ўяўлялі сабой рэгулярныя часткі з кулямэтамі і артылерыяй. 11 ліпеня 1921 года бальшавікі зноў увялі па ўсёй Беларусі ваеннае становішча. Запрацавала машына рэпрэсій. Толькі ў жніўні 1921 года Якаў Ольскі, старшыня Беларускай ЧК, адправіў у Архангельскую і Валагоцкую губерні 30 вагонаў з сем'ямі паўстанцаў. Рэўтрыбунал БССР у 1921 годзе разгледзеў 492 справы, па якіх праходзіла 1456 падсудных. 252 чалавекі былі прыгавораны да расстрэлу. Загінуў у баі Мяфодзі Караткевіч. Агент ЧК засек сякерай Івана Галака. За 20 дзён жніўня 1921 года было забіта 300 зялёнадубаўцаў. У адным толькі Ігуменскім павеце было пералоўлена 560 паўстанцаў. Пад корань была выразана сям'я Станіслава Булак-Булаховіча, яго маці, браты, а маёнтак у Браслаўскім павеце зраўнялі з зямлёй. Ацалеў толькі брат Язэп, які ўвесь час быў побач з генералам і зьяўляўся афіцэрам добраахвотнай арміі.

Рэпрэсіі 1921 года былі толькі пачаткам. Зламаўшы актыўны збройны

супраціў беларускіх патрыётаў, бальшавікі пачалі помсціцца на ўсім народзе. Раскулачваньне, канцэнтрацыйныя лагеры, рабункі, расстрэлы і цяжкія, цяжкія. Адусюль, з кожнай губерні, з кожнага павета. Згадалі ўсё: і 18-ты, і 19-ты, і 20-ты, і 21-шы. Не мінуў гэты лёс і Случчыны. Вывозіліся цэлыя вёскі пагалоўна. Вывозілася якая-кольвечы інтэлігенцыя, сьвятары. Вывозіліся тыя, каго ўдавалі, і тыя хто не ўдаваў. Вывозіліся, праўда, і стукачы. Фабрыкаваліся справы нахштальт Лістападаўскай. Так было паўсюль, але на Случчыне асабліва. Случчына абязлюдзела. У вёсках засталася адна галота, якая ня ўмела, не хацела, ці не магла працаваць. Гэтых бедных людзей рабілі саўдзельнікамі злачынстваў. Паміж імі дзялілі маёмасьць раскулачаных і высланых. Вызвалены ад насельніцтва тэрыторыі запаўняліся войскамі. За савецкія часы вакол Слуцка было больш чым 1,5 дзесяткі вайсковых гарадкоў. Багацейшыя слуцкія чарназёмы адводзіліся пад танкадромы, аэрадромы, пазіцыі стратэгічных і тактычных ракет і іншую пакасьць.

Рэпрэсіі вырашалі адну галоўную задачу - выкараніць вольналюбства і нацыянальную сьвядомасьць да генетычнага ўзроўню. І ва Усходняй Беларусі яны з гэтай задачай справіліся. Ва ўсходняй Беларусі беларускі народ быў зьліквідаваны. Таму мы і маем зараз тое, што маем. Поўны нацыянальны нігілізм. Шмат пасьпелі яны і ў Заходняй. Але тут у іх было меней часу. Тут меней прыблудаў, меней манкуртаў. Тут яшчэ тлее сьвядомасьць, але ёсьць свая бяда і тут. Гэтая бяда - страх. Страх да генетычнага ўзроўню. Страх перад любой уладай, перад любым начальнікам. Страх уласны і страх вучыць дзяцей, каб дзеці хаця б не баяліся. Таму ніхто з тых, хто разумее гэтыя зьмены, якія адбыліся з некалі ганаровымі і непакорнымі ліцьвінамі, не здзіўляецца ні вынікам выбараў, ні вынікам рэфэрэндумаў. Зьдзіўляецца трэба іншаму. На Беларусі за ідэі нацыянальнага адраджэньня стабільна галасуе зараз каля 30% насельніцтва. Як ім удалося захавацца, як пераадолець вірусы манкурцтва і страху? Але яны ёсьць. Ёсьць тры мільёны беларускага народу і з кожным днём становіцца ўсё болей. Прыдзе час, і нас стане большасьць ва ўласнай краіне. І тады можна будзе сказаць, што наш чын за незалежнасьць быў ня марным.

РАЗЬВІТАНЬНЕ

Адыйшоўшы кастрычнік завяршыўся сумнай падзеяй жалобы і смутку. Разам з ранішнім пахалодкам і пажоўклым лісьцем, закончыў свой зямны шлях нястомны патрыёт зямлі Беларускай, бескампрамісны і нястомны змагар за ягонае шчасьце, таленавіты паэт Лявонцій Раманавіч Случчанін (Шпакоўскі).

Жалобная паніхіда на Салігорскіх могілках адбылася 26 кастрычніка а трэцяць гадзіне дня.

Прайшоўшы амаль усе этапы Сталінскага Гулага: Беламорканал, Варкуту, Комі - паэт заўсёды заставаўся верным сваім ідэалам - ідэалам незалежнай, квітнеючай, вольнай Беларусі.

Вам трэба прызнаньне было да зарэзу,
Як дожджык патрэбен лістоце, траве.
І прыкра, што кветачка Вашага Бэзу
Ужо не застане пазта ў жытых.
Пазта, хто марыў пра волю народа,
Якому крычаў трыццаць сёмы «А-ту!»,
Пазт ня губляў сваёй годнасьці зроду,
Хаця на каленях прапоўз Варкуту.

Гэта радкі з верша Хведара Гур'яноўскага, працытаных над магілай Л. Случчаніна. Даніну памяці выдатнаму сыну Случчыны аддалі ў гэты дзень прадстаўнікі розных прадпрыемстваў горада, вядомыя журналісты, дэмакратычна настроеная інтэлігенцыя, мясцовая філія БНФ і Грамады, сябры і папличнікі, родныя нябожчыка.

АЛЕСЬ БАШКО

Панядзелак, 27 лістапада

Белорусское телевидение

7.35 Утренний коктейль. 7.50 Мультфильм. 8.00 «Реквием для голоса и фортепьяно». Худ. фильм. 3-я серия. 9.00 Финансовое время. 9.15 Мультфильмы. 9.55 «Золотой ключик». Худ. фильм. 11.10 Компьютерный полигон. 11.35 Концерт Государственного академического народного хора Беларуси. 12.35 «Белвидеоцентр» представляет: «Зоя Литвинова». Док. фильм. 15.00 Новости. 15.10 По вашим просьбам. «Ах, ведевил, ведевил...» Худ. фильм. 16.15 ТВ - школе. 2-й класс. Удивительный мир животных. 16.30 К 65-летию Владимира Короткевича. «Синее, синее...» Телеспектакль. 17.30 «Профилактика сахарного диабета». Беседа с профессором Е.А. Холодовой. 17.45 Музыкальный антракт. 18.00 Новости (с сурдопереводом), Би-би-си, Си-эн-эн. 18.45 «Трижды один». Музыкальная передача MTV. 19.00 «Золотой шлягер-95». Международный музыкальный праздник. Часть 2-я. 23.25 Новости. 23.40 Спортивный телекурьер. 24.00 Экономист. 0.10 Под куполом Вселенной. ГРОДНО: 16.30 Премьера кино. 17.30 В музыке ищу я вдохновенья. Играет М.Белашук. 18.10 Радар. 18.30 Дела военные. 18.45 Дневник Принеманья.

ОПТ

5.00 Телеутро 7.30, 18.05 «Выборы-95». 8.00, 11.00, 17.00, 23.00 Новости 8.15, 17.20 «Тропиканка» 9.00 Что? Где? Когда? 10.10 Мультфильм 10.30, 18.35 Угадай мелодию 19.00 «Если». Ведущий - В.Познер 19.45 Спокойной ночи, малыши! 20.00 Время 20.50 «Электронные жуки» Детектив 21.50 «Загадки истории. Иоанн Мучитель» ч.2-я 22.35 Муз. программа

Канал «Россия»

6.30 Время деловых людей. 7.00, 10.00, 16.00, 19.00, 22.00 Вести. 7.25 Требуется...требуется... 7.30 Звезды говорят. 7.35 Ритмика. 7.50 Всего понемногу. 8.25 Телегазета. 8.30, 17.40 Выборы-95. Государственная Дума. 9.00 «Мы еще живы...» 9.40 Мульти-пульти. 9.50 Ключевой момент. 10.20 Милейская хроника. 10.30 От нашего корреспондента. Судьбы. 10.45 Мульти-пульти. 11.05 Клип-антракт. А.Губин, Линда. 11.15 Новая линия. 15.05 Там-там новости. 15.20 Праздник каждый день. 15.30 Полчаса на чудеса. 16.20 Новая линия. 16.45 Спасение 911. 18.10 Клуб избирателей. 18.15 «Высокая мода» в Москве. Дневник фестиваля. 18.25 Устами младенца. 19.25 Подробности. 19.35 «Почти безнадежное дело». Худ. фильм. Часть 2-я. 20.45 Репортер. 21.00 Прогноз погоды. 21.05 Момент истины. 22.30 Река времени. 22.35 Автомиг. 22.40 Служба 299-00-00. 22.55 Интервью Председателя Государственной Думы И.П.Рыбкина. 23.25 «Гонка за жизнью». Худ.фильм (Италия). 3-я серия. 0.15 Джаз-клуб. Э.Комон. Передача 1-я.

Санкт-Петербург

17.00, 20.00 Выборы-95. 17.40 Параллельный город. 18.05 Телемагазин. 18.10 Большой фестиваль. 18.30, 21.45 Информ ТВ. 18.50 Спортивные новости. 18.55 «Мануэла». Худ.фильм. 19.50 Телеслужба безопасности. 21.05 К юбилею Н.Мордюковой. Исповедь актрисы. 22.00 Спорт, спорт, спорт... 22.15 Портрет Президента Республики Беларусь А.Г.Лукашенко глазами оппозиции. 22.25 «Телекомпакт». Музыкальное шоу.

Польское телевидение

Программа 1

07.00 Кофе или чай? 08.45 Беседа. 09.00 «Мода на успех». Серил пр-ва США. 09.30 Телетурнир для детей. 10.00 Новости. 10.10 Мама и я. 10.25 Дошкольники дома. 10.50 Гимнастика. 10.55 Поговорим о детях. 11.05 «Доктор Квинн». Серил пр-ва США. 11.50 Музыкальная программа. 12.00 Тележурнал. 12.30 Публицистическая программа. 13.00 Новости. 13.10 Агробизнес. 13.15 Экономическая программа. 13.45 Тележурнал. 13.55 Документальный фильм. 14.25 Сила традиции. 14.40 Документальный фильм. 15.10 Знаешь ли что... 15.15 Чрезвычайный пересмотр. 15.35 Тайная история СССР. 15.50 Программа на вечер. 16.00 Для молодых зрителей. 16.30 «Мода на успех». Серил пр-ва США. 17.00 Для молодежи. 17.25 Для детей. 18.00 Телеэкспресс. 18.20 Публицистическая программа. 19.10 «Марфи Браун». Серил пр-ва США. 19.30 Юбилейная программа. 20.00 Вечеринка. 20.30 Новости. 21.10 Телетатр. 23.00 Пульс дня. 23.15 Неделя президента. 23.25 Тележурнал. 23.40 Военный журнал. 00.05 Новости. 00.25 Документальный фильм.

Программа 2

08.00 Панорама. 08.10 Спортивная программа. 08.20 Утренний гость. 08.50 Академия здоровья. 09.00 Местная программа. 09.30 «Морки Минди». Серил пр-ва США. 10.00 Мир женщин. 10.30 Дикие горизонты. 10.55 Мультсерил. 11.00 Кроссворд. 11.25 Телетурнир. 11.50 Мультисобытия. 12.20 Сообщество в культуре. 13.00 Документальный фильм. 14.00 Панорама. 14.20 «Хардкаст и Маккорник». Серил пр-ва США. 15.10 Музыкальный журнал. 15.40 Музыкальные новости. 15.55 Приветствие. 16.00 Мультсерил. 16.30 Аппетит на здоровье. 17.00 Твой телефон безопасности. 17.30 Футбольный журнал. 18.00 Документальный фильм. 19.00 Панорама. 19.10 Местная программа. 20.05 Колесо фортуны. 20.30 Программа для детей. 21.00 «Шутки в сторону». Серил пр-ва Англии. 21.30 Автожурнал. 22.00 Панорама. 22.40 «Остановка Аляска». Серил пр-ва США. 23.25 Литературный журнал. 00.00 Тележурнал. 00.30 Криминальный журнал. 01.00 Панорама. 01.05 Концерт.

Аўторак, 28 лістапада

Белорусское телевидение

7.35 Утренний коктейль. 7.50 Экономист. 8.00 Зеркало Си-эн-эн. 8.20 Авто-парк. 8.35 Конный спорт. Конкур. Новогрудский район. 9.00 ТВ - школе. 2-й класс. Удивительный мир животных. 9.15 «Лада ОМС» представляет: «Моя любовь, моя печаль». Телесериал. 9.45 Бездельник. 10.15 Туробъектив. Путешествия, встречи, отдых. 10.35 Золотая лира. Хит-парад белорусской песни. 11.25 К 65-летию Владимира Короткевича. «Листья каштанов». Телеспектакль. 15.00 Новости. 15.10 Торговый дом. 15.25 «Когда уходят снега». Короткометражный худ. фильм. 16.00 Мультфильм. 16.10 ТВ - школе. Белорусская литература. 11-й класс. «Разговор с наследниками». Пимен Панченко и его поэзия. 16.45 Уроки Н.Новожиловой. 17.15 Мост. 17.45 Музыкальный антракт. 18.00 Новости (с сурдопереводом), Би-би-си, Си-эн-эн. 18.45 «Трижды один». Музыкальная передача MTV. 19.00 Открытие III Международного телефестиваля «Сельский двор-95». 19.50 Телеанонс. 19.55 Зорная росстань. Телевизионный конкурс молодых артистов эстрады. 20.30 Скрижали. Иван Александрович Ильин. 20.35 Колыбельная. 21.00 Новости. 21.40 Пресс-конференция Президента Республики Беларусь Александра Григорьевича Лукашенко. 23.05 Музыка без границ. Музыкально-информационная программа. 23.45 Экономист. 23.55 Под куполом Вселенной. ГРОДНО: 17.45 Разговоры по случаю. 18.10 Телевизионный кабинет власти. 18.50 Дневник Принеманья.

ОПТ

5.00 Телеутро 7.30, 18.05 «Выборы-95». Дебаты 8.00, 11.00, 17.00, 23.00 Новости 8.15, 17.20 «Тропиканка» 18.05 «Выборы-95». Дебаты 18.35 Угадай мелодию 19.00 Тема 19.45 Спокойной ночи, малыши! 20.00 Время 20.50 «Живет такой парень» Худ. фильм. 22.35 Москва. Кремль 22.50 Телешоу «50х50» 0.00 «Твин Пикс»

Канал «Россия»

6.30 Время деловых людей. 7.00, 10.00, 16.00, 19.00, 22.00 Вести. 7.25 Требуется...требуется... 7.30 Звезды говорят. 7.35 Ритмика. 7.50 Всего понемногу. 8.30, 17.40 Выборы-95. Государственная Дума. 9.05 Телегазета. 9.10 «Константин Симонов: остаюсь военным писателем». Док. фильм. 9.30 Судьба одного музея. 10.20 Милейская хроника. 10.30 От нашего корреспондента. «Судьбы». 10.45 Клип-антракт. Дуэт «Черный, белый». 10.50 «Камень сновидений». Мультсерил. 11.15 Новая линия. 15.05 Там-там новости. 15.20 Компас «Роста». 15.50 Месяцеслов. 16.20 Новая линия. 16.50 «Камень сновидений». Мультсерил. 17.15 Ваш партнер. 17.30 Клуб избирателей. 18.10 Л-клуб. 19.25 Подробности. 19.35 Н.Мордюкова в фильме «Женитьба Балзамина». 21.10 Киноафиша 21.25 Прогноз погоды. 21.30 Лидер-прогноз. 22.30 Река времени. 22.35 Автомиг. 22.40 Служба 299-00-00. 22.55 Карьера. 23.25 Экран криминальных сообщений. 23.35 «Гонка за жизнью». Худ.фильм (Италия). 4-я серия. 0.30 Джаз-клуб. Э.Комон. Передача 2-я.

Санкт-Петербург

12.00, 18.30, 21.45 Информ ТВ. 12.10 Стиль жизни. 12.25, 14.30 Музыкальный момент. 12.30 «Немецкая волна». 12.45 Мультфильм. 13.00 Скорая помощь. 13.35 «Мануэла». Худ. фильм. 14.20 Советы садоводам. 16.50 Повсей России. 17.00, 20.00 Выборы-95. 17.40 Показывает Ленинградская областная телекомпания. 18.05 Телемагазин. 18.10 Большой фестиваль. 18.50 Спортивные новости. 18.55 «Мануэла». Худ. фильм. 19.50 Телеслужба безопасности. 21.00 Футбол. Финал Межконтинентального кубка из Токио. «Аякс» (Голландия) - «Гремино» (Бразилия). 22.45 «Долгой жизни сенворе». Худ. фильм (Италия).

Польское телевидение

Программа 1

07.00 Кофе или чай? 08.45 Беседа. 09.00 «Альберт - пятый мушкетер». Мультсерил. 09.30 Телетурнир. 10.00 Новости. 10.10 Мама и я. 10.25 Дошкольники дома. 10.50 Гимнастика. 10.55 Поговорим о детях. 11.00 «Бруклинский мост». Серил пр-ва США. 11.50 Музыкальная программа. 12.00 Рынок труда. 12.20 Люди - лягушки. 12.30 Киножурнал. 12.50 Домашний юрист. 13.00 Новости. 13.10 Агробизнес. 13.15 Сельскохозяйственная программа. 13.40 Компьютерная школа. 14.00 Тележурнал. 14.25 Джойстик. 14.45 Из истории техники. 15.00 Атом, звезды, жизнь. 15.15 Счет математики. 15.30 Научно-популярный журнал. 15.50 Программа на вечер. 16.00 Музыкальная программа. 16.30 «Новые приключения Черного князя». Серил пр-ва Англии. 17.00 Журнал харцево. 17.25 Тик-так. 18.00 Телеэкспресс. 18.20 Лицом к лицу. 19.00 Мультсерил. 19.30 Чрезвычайный пересмотр. 20.00 Вечеринка. 20.30 Новости. 21.10 Художественный фильм. 22.35 Пульс дня. 22.50 Сеймограф. 23.05 Дело для репортера. 00.00 Новости. 00.15 Документальный фильм. 02.15 Развлекательная программа.

Программа 2

08.00 Панорама. 08.10 Спортивная программа. 08.20 Утренний гость. 08.50 Академия здоровья. 09.00 Местная программа. 09.30 «Фитнесс клуб». Серил пр-ва Польши. 10.00 Мир женщин. 10.30 Документальный серил. 11.00 Программа для детей. 11.25 Телетурнир. 11.50 Путешествие во времени и пространстве. 12.45 Мои книги. 13.05 Народные песни и танцы. 13.50 Академия здоровья. 14.00 Панорама. 14.20 «Запретная любовь». Серил пр-ва Испании. 15.10 Рок-журнал. 15.40 Спортивная студия. 15.55 Приветствие. 16.00 Серил пр-ва Австралии. 16.30 Спортивная студия. 17.00 Исторический журнал. 17.30 Телетурнир. 18.00 Тележурнал. 18.30 Тени жизни. 18.40 Католическая программа. 19.00 Панорама. 19.10 Местная программа. 20.05 Телетурнир. 20.35 Программа для детей. 21.00 Развлекательная программа. 21.50 Спортивная программа. 22.00 Панорама. 22.30 Тележурнал. 22.35 Экологическая программа. 22.45 Репортеры представляют. 23.10 «Дела греховные». Фильм пр-ва Польши. 01.20 Панорама.

Серада, 29 лістапада

Белорусское телевидение

8.00 «Хорошки». Фильм-концерт. 8.30 Здоровье. Тележурнал. К Всемирному дню профилактики СПИДа. 9.00 Голоса прошлого. Композитор Матей Радзивилл. 9.40 «Триал: знакомый незнакомец». Спортивная передача. 10.10 К 100-летию мирового кинематографа. «Жизнь моя - кинематограф». Док. фильм. Премьера худ.фильма «...Аз воздам». 1-я и 2-я серии. 13.10 Секретер. Информационно-познавательная программа. 13.50 «Лада ОМС» представляет: «Моя любовь, моя печаль». Телесериал. 14.50 Мультфильм. 15.00 Приглашаем на вечерки. Фольклорные коллективы деревень Петриковского района. 15.40 «Премьера». Творческое объединение «Телефильм» представляет: «Варианты острых углов». Док.фильм. 16.40 Злободневно. Проблемы энергосбережения. Принимает участие заместитель министра топлива и энергетики Беларуси Л.А.Дубовик. 17.30 К 65-летию Владимира Короткевича. «Книгоноши». Телеспектакль. 18.25 Ш Международный телефестиваль «Сельский двор-95». 18.55 Классика на экране. «Невероятное пари, или Истинное происшествие, благополучно завершившееся сто лет назад». Худ. фильм. 20.10 Темная комната. Большие секреты маленького бизнеса. 20.35 Колыбельная. 21.00 Новости. 21.45 По вашим просьбам. «Жесткий романс». Худ. фильм. 1-я серия. 22.55 «Крок». «Большая Медведица». Кино и видео для молодежи. 23.15 Новости. 23.30 Экономист. 23.40 Столица. Тележурнал. 23.55 Волчок-шоу. Пародийно-развлекательная программа. 0.25 Под куполом Вселенной.

ОПТ

5.00 Телеутро 7.30, 18.05 «Выборы-95». Дебаты 8.00, 11.00, 14.00, 17.00, 23.00 Новости 8.15, 17.20 «Тропиканка» 9.00 Тема 9.45 В мире животных 10.20 Мультфильмы 10.30 «Угадай мелодию» 14.20 «Виджит спешит на помощь» Мультсерил 14.40 Кактус и Ко 14.50 До-ми-соль 15.10 Зов джунглей 15.35 «Элен и ребята» 16.00 Тет-а-тет 16.30 Семь дней спорта 19.00 «Арбатский парламент» «Включись!». Передача 2-я. 19.45 Спокойной ночи, малыши! 20.00 Время 20.50 «Комиссар». Худ. фильм 23.10 Пресс-клуб 0.05 «Твин Пикс» 0.55 Семь дней спорта

Канал «Россия»

6.30 Время деловых людей. 7.00, 10.00, 16.00, 19.00, 22.00 Вести. 7.25 Требуется...требуется... 7.30 Звезды говорят. 7.35 Ритмика. 7.50 Всего понемногу. 8.10 Крестьянский вопрос. 8.30, 17.40 Выборы-95. Государственная Дума. 9.00 Телегазета. 9.05 «Санта-Барбара». Худ.фильм. 10.20 Чрезвычайный канал. «Живем и любим». 10.30 Популярная тема. 10.45 Клип-антракт. Е.Амиранов. 10.50 «Камень сновидений». Мультсерил. 11.15 Новая линия. 15.05 Там-там новости. 15.20 Праздник каждый день. 15.30 Чья сторона? 16.20 Дальний Восток. 16.50 «Камень сновидений». Мультсерил. 17.15 Кипрас Мажейка. Параллели. 17.25 Ваш партнер. 18.15 Клуб избирателей. 18.25 Своя игра. 19.25 Подробности. 19.35 «Санта-Барбара». Худ.фильм. 20.35 Домини Михаила Боярского. 21.05 Прогноз погоды. 21.10 Чрезвычайный канал. 22.30 Река времени. 22.35 Автомиг. 22.40 Служба 299-00-00. 22.55 Чемпионат Европы по баскетболу среди клубных команд. ЦСКА - Ираклис (Салоники, Греция). 23.40 «Геката». Худ. фильм (Швейцария-Франция).

Санкт-Петербург

12.00, 18.30, 21.45 Информ ТВ. 12.10 Стиль жизни. 12.25, 14.35, 17.40 Музыкальный момент. 12.30 «Немецкая волна». 12.45 «Рецепт». Передача для врачей, фармацевтов и пациентов. 13.00 Скорая помощь. 13.35 «Мануэла». Худ.фильм. 14.25 Советы садоводам. 16.10 Детское ТВ. Там, где живет Паутиныч. 16.30 Маленькие звездочки-95. 17.00, 20.00 Выборы-95. 17.45 «Шесть граней удачи». Телеигра-потеря. 18.05 Телемагазин. 18.10 Большой фестиваль. 18.50 Спортивные новости. 18.55 «Мануэла». Худ.фильм. 19.50 Телеслужба безопасности. 21.05 Блеф-клуб. 22.00 Спорт, спорт, спорт... 22.15 «Золотой телец». Развлекательная программа.

Польское телевидение

Программа 1

07.00 Кофе или чай? 08.45 Беседа. 09.00 «Мода на успех». Серил пр-ва США. 09.30 Программа для детей. 09.45 Танцы с нами. 10.00 Новости. 10.10 Мама и я. 10.25 Дошкольники дома. 10.50 Гимнастика. 10.55 Поговорим о детях. 11.00 «Слава». Серил пр-ва США. 11.50 Музыкальная программа. 12.00 Тележурнал. 12.15 Рыбы и рыбы. 12.30 Наше государство. 13.00 Новости. 13.10 Агробизнес. 13.15 Сельскохозяйственная программа. 13.40 Орфография. 14.15 Гость дня. 14.20 Тележурнал. 14.50 Киножурнал. 15.10 Угадай. 15.15 Серил пр-ва Англии. 15.25 Люмен 2000. 15.50 Программа на вечер. 16.00 Музыкально-поэтический журнал. 16.30 «Мода на успех». Серил пр-ва США. 17.00 Для молодежи. 17.25 Для детей. 18.00 Телеэкспресс. 18.20 Телетурнир. 18.45 С камерой среди зверей. 19.05 «Солнечный патруль». Серил США. 20.00 Вечеринка. 20.30 Новости. 21.10 Спортивная студия. 23.30 Пульс дня. 00.00 Новости. 00.20 Художественный фильм. 01.50 Люмен 2000. 02.20 Документальный фильм.

Программа 2

08.00 Панорама. 08.10 Спортивная программа. 08.20 Новости. 08.50 Академия здоровья. 09.00 Местная программа. 09.30 «Все, кроме любви». Серил пр-ва США. 10.00 Мир женщин. 10.30 Документальный фильм. 14.00 Панорама. 15.55 Приветствие. 16.00 Мультсерил. 16.25 Академия здоровья. 16.35 Тележурнал. 17.00 Животные вокруг нас. 17.30 Телетурнир. 18.00 Документальный фильм. 18.55 Розыгрыш лото. 19.00 Панорама. 19.10 Местная программа. 20.05 Колесо фортуны. 20.35 Программа для детей. 21.00 Художественный фильм. 22.00 Панорама. 22.30 Тележурнал. 22.40 Экспресс репортеров. 23.10 Телетатр. 00.10 Спортивная студия. 01.10 Панорама. 01.15 Документальный фильм.

Чацьвер, 30 лістапада

Белорусское телевидение

7.35 Утренний коктейль. 7.50 Экономист. 8.00 Зеркало Си-эн-эн. 8.20 «Лада ОМС» представляет: «Моя любовь, моя печаль». Телесериал. 9.20 Уроки Н.Новожиловой. 9.50 Банка комиксов. 10.20 К 100-летию мирового кинематографа. «Мечта». Худ.фильм. 12.00 Композиторы Беларуси. Виктор Колытько. 12.50 Микола Гусовский. «Песня о зубре». Телефильм. 15.00 Новости. 15.10 «В начале славных дел». Фильм второй. 1-я серия. 16.15 ТВ - школе. Изобразительное искусство. 3-й класс. Выразительные средства скульптуры. 16.40 «Крок». Закон и ты. Мораль и право. 17.15 III Международный телефестиваль «Сельский двор-95». 17.45 Музыкальный антракт. 18.00 Новости (с сурдопереводом), Би-би-си, Си-эн-эн. 18.45 «Трижды один». Музыкальная передача MTV. 19.00 Гандбол. Чемпионат Европы. Мужчины. Беларусь - Франция. 20.30 Студия «Эксклюзив». Веса. 20.40 Колыбельная. 21.00 Новости. 21.45 «Жесткий романс». Худ. фильм. 2-я серия. 22.55 Телеанонс. 23.00 Новости. 23.15 Экономист. 23.25 «Крок». Информационная программа. 23.50 Под куполом Вселенной. ГРОДНО: 18.10 Передача для детей на польском языке. 18.35 Разговоры по случаю. 18.50 Дневник Принеманья.

ОПТ

5.00 Телеутро 7.25 18.05 «Выборы-95». Дебаты 8.00, 11.00, 14.00, 17.00, 23.00 Новости 8.15, 17.20 «Тропиканка» Серил 9.00 «Арбатский парламент» - Включись! Передача 2-я 9.45 Клуб путешественников 10.30 Мультфильм 11.10 ТРК «Мир» 14.20 «Виджит спешит на помощь» Мультсерил 14.40 Лего-го! 15.10 Новая реальность 15.35 «Элен и ребята» 16.00 Рок-урок 16.30 Семь дней спорта 18.35 Лотто-миллион 19.00 «Арбатский парламент» Включись! 19.45 Спокойной ночи, малыши! 20.00 Время 23.10 Музобоз 23.55 «Твин Пикс» Серил 0.40 Семь дней спорта 1.15 Хит-парад

Канал «Россия»

6.30 Время деловых людей. 7.00, 10.00, 16.00, 19.00, 22.00 Вести. 7.25 Требуется...требуется... 7.30 Звезды говорят. 7.35 Ритмика. 7.50 Всего понемногу. 8.10 Крестьянский вопрос. 8.30, 17.40 Выборы-95. Государственная Дума. 9.00 Телегазета. 9.05 «Санта-Барбара». Худ. фильм. 10.20 Милейская хроника. 10.30 Художник Павел Шербаум. 10.45 Клип-антракт. Группа «Фристайл». 10.50 «Камень сновидений». Мультсерил. 11.15 Новая линия. 15.05 Там-там новости. 15.20 Праздник каждый день. 15.30 Кенгуру. 16.20 Новая линия. 16.50 «Камень сновидений». Мультсерил. 17.15 Купить - не купишь. 17.25 Российские железные дороги. 18.15 Клуб избирателей. 18.25 Караоке по-русски. 19.25 Подробности. 19.35 «Санта-Барбара». Худ. фильм. 20.35 Маски-шоу. 21.10 Прогноз погоды. 21.15 «К-2» представляет: Екатерина Максимова, Валерий Леонтьев и Олег Попцов в программе «Сюжет». 22.30 Река времени. 22.35 Автомиг. 22.40 Служба 299-00-00. 22.55 Экран криминальных сообщений. 23.05 «Оставайтесь в шляпе». Музыкальная программа. 23.35 Торговый дом. «Ле Монти». 0.05 «Сатана». Худ. фильм.

Санкт-Петербург

12.00, 18.30, 21.45 Информ ТВ. 12.10 Стиль жизни. 12.25, 14.30, 21.05 Музыкальный момент. 12.30 «Немецкая волна». 12.45 Мультфильм. 13.00 Скорая помощь. 13.35 «Мануэла». Худ.фильм. 14.20 Советы садоводам. 16.25 Мультфильмы. 16.45 По всей России. 17.00, 20.00 Выборы-95. 17.40 Показывает Ленинградская областная телекомпания. 18.05 Телемагазин. 18.10 Большой фестиваль. 18.50 Спортивные новости. 18.55 «Мануэла». Худ.фильм. 19.50 Телеслужба безопасности. 21.10 «Курортная зона». Премьера док. фильма. 22.00 Спорт, спорт, спорт... 22.15 «Ульт-ра». Худ. фильм (Италия).

Польское телевидение

Программа 1

07.00 Кофе или чай? 08.45 Беседа. 09.00 Мультсерил. 09.30 Цвета. 10.00 Новости. 10.10 Мама и я. 10.25 Дошкольники дома. 10.50 Гимнастика. 10.55 Поговорим о детях. 11.05 «Юристы из города Ангелов». Серил пр-ва США. 11.50 Музыкальная программа. 12.00 Кулинарная программа. 12.20 Это легко. 12.30 Таков мир. 13.00 Новости. 13.10 Агробизнес. 13.15 Сельскохозяйственная программа. 13.40 Здоровье. 14.05 Между нами, животными. 14.25 Выстрел в десятку. 14.30 Документальный фильм. 15.00 Животные мира. 15.35 Программа о питании. 15.50 Программа дня. 16.00 Музыкальная программа. 16.30 «Домашний зоопарк». Серил пр-ва Словакии. 17.00 Для молодежи. 17.25 Король зверей. 18.00 Телеэкспресс. 18.20 Киножурнал. 18.40 Автоматика. 19.05 «Папа майор». Серил пр-ва США. 19.30 Католический журнал. 20.00 Вечеринка. 20.30 Новости. 21.10 «Выдача». Серил пр-ва Польши. 22.10 Публицистическая программа. 23.15 Правительственный журнал. 23.25 Перас. 00.00 Хозяйственные новости. 00.15 Документальный фильм. 01.15 Развлекательная программа.

Программа 2

08.00 Панорама. 08.10 Спортивная программа. 08.20 Утренний гость. 08.50 Академия здоровья. 09.00 Местная программа. 09.30 «Дети, заботы и мы». Серил пр-ва США. 10.00 Мир женщин. 11.30 Тележурнал. 12.00 Документальный фильм. 15.55 Приветствие. 16.00 Вокруг света. 16.25 Академия здоровья. 16.35 Спортивная студия. 17.00 В мире животных. 17.35 Телетурнир. 18.00 Документальный фильм. 18.40 Репортаж. 19.00 Панорама. 19.10 Местная программа. 20.05 Один из десяти. 20.35 Клуб пана Рысы. 21.00 Публицистическая программа. 21.50 Спортивная программа. 22.00 Панорама. 22.40 Художественный фильм. 23.10 Концерт. 01.00 Панорама. 01.05 Концерт.

НА ТЭЛЕВІЗЫІ

Пятніца, 1 сьнежня

Белорусское телевидение

7.35 Утренний коктейль. 7.50 Экономикст. 8.00 Зеркало Си-эн-эн. 8.20 «Любимые песни. Поэт Л.Гурченко». Фильм-концерт. 9.00 ТВ - школе. Изобразительное искусство. 3-й класс. Выразительные средства скульптуры. 9.25 Мультфильмы. 9.55 «Матрос Чижик». Худ.фильм. 11.20 Концертный сезон. Оркестр «Мариола» (г.Лиды). 11.45 По вашим просьбам. «Забывшая мелодия для флейты». Худ.фильм. 1-я и 2-я серии. 15.00 Новости. 15.10 «В начале славных дел». Фильм второй. 2-я серия. 16.15 Мультфильмы. 16.50 Все про все. Информационно-познавательная программа для детей. 17.10 Педагогический экран. Советы родителям: режим школьника. 17.40 Частная собственность. 17.55 Музыкальный антракт. 18.10 Би-би-си, Си-эн-эн. 18.45 «Трижды один». Музыкальная передача MTV. 19.00 Новости (с сурдопереводом). 19.10 Ш Международного телефестиваля «Сельский двор-95». 19.30 К Всемирному дню профилактики СПИДа. Репортаж из Республиканского Дворца детей и юношества. 20.05 Вертикаль. Интервью начальника Службы контроля Президента по Могилевской области Е.П.Миколуцкого. 20.35 Колыбельная. 21.00 Панорама. Информационно-аналитическая программа. 22.05 Компания «Центер» представляет: «Торпедоносцы». Худ. фильм. В перерыве (23.00) - Новости. 24.00 Экономикст. 0.10 Акколада. Музыкально-развлекательная программа. 0.40 Под куполом Вселенной. ГРОДНО: 14.40 Плюс-минус. 17.55 Дневник Приемлемый. 18.05 Только по пятницам. 18.50 Выборы прошли. Какие результаты?

ОРТ

5.00 Телеутор 7.30. 18.05 «Выборы-95». Дебаты. 8.00 11.00 14.00 17.00 23.00 Новости. 8.10, 17.20 «Тропиканка». 9.00 «Чтобы помнили...». 9.40 «Играй, гармонь!». 10.10 Мультфильм. 10.25 Пока все дома. 11.10 ТРК «Мир». 14.20 «Виджит спешит на помощь!» Мультсериал. 14.45 Новая реальность. 15.15 Фильм-сказка. 16.30 Семь дней спорта. 18.35 Дикое поле. 18.40 Поле чудес. 19.45 Спокойной ночи, малыши! 20.00 Время. 20.50 «Приключения королевского стрелка Шарпа» (Великобритания). 22.40 «Трасса». 23.10 Премьера Дэвида Линча «Твин Пикс: огонь, иди со мной». 1.30 Хит-конвейер

Канал «Россия»

6.30 Время деловых людей. 7.00, 10.00, 16.00, 19.00, 22.00 Вести. 7.25 Требуется...требуется... 7.30 Звезды говорят. 7.35 Ритмика. 7.50 Весело поемногу. 8.10 Крестянский вопрос. 8.30, 17.40 Выборы-95. Государственная Дума. 9.05 Телегазета. 9.10 «Без наследника». Док. фильм. 9.50 Ключевой момент. 10.20 Милейская хроника. 10.30 Торговый дом. «Ле Монти». 10.45 Мультфильмы. 11.15 Новая линия. 15.05 Там-там новости. 15.20 Праздник каждый день. 15.30 Продленка. 15.50 Месяцеслов. 16.20 Ваше право. 16.35 Дисней по пятницам. «Зорро». Худ. фильм. 17.35 Никто не забыт. 18.15 Клуб избирателей. 18.25 Правительственные будни. 19.25 Подробности. 19.40 Л.Ахеджакова и Г.Хазанов в фильме-спектакле «Бред вдвоем». 20.55 Прогноз погоды. 21.00 Теннис. Кубок Дэвиса. Финал. Россия - США. 22.30 Река времени. 22.35 Автомиг. 22.40 Служба. 299-00-00. 22.55 «Таис». Худ. фильм (Польша).

Санкт-Петербург

12.00, 18.30, 21.45 Информ ТВ. 12.10 Стиль жизни. 12.25, 14.30, 21.05 Музыкальный момент. 12.30 «Немецкая волна». 12.45 Мультфильм. 13.00 Скорая помощь. 13.35 «Мануэла». Худ.фильм. 14.20 Советы садоводам. 16.15 Детское ТВ. «Сказка за сказкой». 17.00, 20.00 Выборы-95. 17.40 Показывает Ленинградская областная телекомпания. 18.05 Телемагазин. 18.10 Большой фестиваль. 18.50 Спортивные новости. 18.55 «Мануэла». Худ.фильм. 19.50 Телеслужба безопасности. 21.10 Личное дело. 22.00 Спорт, спорт, спорт... 22.15 Ток-шоу «Наобум». 22.45 Антология зарубежного кино. «Привычная колея». Худ. фильм (США).

Польское телевидение

Программа 1
07.00 Кофе или чай? 08.45 Беседа. 09.00 «Мода на успех». Сериал пр-ва США. 09.30 Моя программа в эфире. 10.00 Новости. 10.10 Мама и я. 10.25 Дошкольники дома. 11.00 Сериал пр-ва США. 11.50 Музыкальная программа. 12.00 Программа для родителей. 12.15 Делай как мы. 12.30 У себя. 13.00 Новости. 13.10 Агробизнес. 13.15 Сельскохозяйственная программа. 13.45 Цена молодости. 14.00 Школа. 14.05 Если не Оксфорд то что? 14.30 Тележурнал. 14.55 Тележурнал. 15.00 Фирма. 15.15 Кто ты есть. 15.30 Тележурнал. 15.50 Программа на вечер. 16.00 Музыкальная программа. 16.30 «Мода на успех». Сериал пр-ва США. 17.00 Музыкальная программа. 17.25 Программа для малышей. 18.00 Телеэкспресс. 18.20 Тележурнал. 18.30 Еженедельник культуры. 18.45 Тележурнал потребителя. 19.05 Свидание втемную. 19.50 Сатирическая программа. 20.00 Вечеринка. 20.30 Новости. 21.10 Художественный фильм. 23.15 Пульс дня. 23.30 Четверть часа. 23.50 Тележурнал. 00.15 Новости. 00.35 Развлекательная программа. 01.00 Художественный фильм. 02.25 Культурно-публицистическая программа.

Программа 2

08.00 Панорама. 08.10 Спорт. 08.20 Утренний гость. 08.50 Академия здоровья. 09.00 Местная программа. 09.30 «Полный дом». Сериал пр-ва США. 10.00 Мир женщин. 11.30 Документальный фильм. 12.30 Тележурнал. 14.00 Панорама. 15.50 Приветствие. 16.00 Мультсериал. 16.25 Академия здоровья. 16.35 Развлекательная программа. 17.05 Спортивная студия. 18.05 Развлекательная программа. 18.35 «Нескучные дни». Сериал пр-ва США. 19.00 Панорама. 19.10 Местная программа. 20.05 Один из десяти. 20.35 Программа для детей. 21.00 Тележурнал. 21.50 Спортивная программа. 22.00 Панорама. 22.35 Тележурнал. 22.40 Развлекательная программа. 23.25 Художественный фильм. 01.00 Панорама. 01.05 Концерт.

Суббота, 2 сьнежня

Белорусское телевидение

8.00 Экономикст. 8.10 Зеркало Си-эн-эн. 8.30 Мультфильм. 8.40 Все про все. 9.00 «Сказка в горах». Санаторий «Белая Русь». 9.20 «Судьба моя и надежда - это ты, искусство». Телефестиваль творчества инвалидов. Передача из Бреста. 9.35 Коллаж. Программа для деловых людей. 10.05 «Мир природы и увлечений». 10.55 Европейская двадцатка. Музыкальная программа MTV. 11.25 Многоголосье. 12.00 «Сердитые мужчины». Архитектор Олег Воробьев. 12.25 Победитель. Спортивно-развлекательная программа. 12.45 Памяти мастера. Режиссер Владимир Маланкин. 13.20 Силач. Спортивный телеклуб. Прямая линия. 14.15 «Все мы родом из детства». Второй Всебелорусский телефестиваль юных талантов. Гомельская область. Часть 2-я. 15.45 «Тропическая жара». Худ.фильм. 16.35 Зарытие Ш Международного телефестиваля «Сельский двор-95». 17.20 Королевская охота. 18.00 «Звезды» на экране. Елена Яковлева и Андрей Соколов в худ.фильме «Шальная баба». 19.35 Галерея. Физик Василий Нестеренко. 20.05 Международные спортивные новости. 20.35 Колыбельная. 21.00 Новости. 21.45 Видимо-невидимо. 22.45 Золотая лира. Хит-парад белорусской песни. 23.35 Под куполом Вселенной.

ОРТ

6.45 8.10 Телеканал «Подъем!» 7.45 Слово пастыря. 8.00 14.00 17.00 23.15 Новости. 9.30 Детская программа «Не зевая!» 10.00 Утренняя почта. 10.35 Смак. 10.50 «Живопись: Великие имена, Делакруа» Сериал. 11.20 Бомонд. 11.40 Человек и Закон. 12.10 Дикое поле. 12.35 «Окно в Европу». 13.00 Теннис. 16.00 «Как-то раз...» 16.10 «Счастливый случай». 17.20 «Мужики» х/ф. 19.45 Спокойной ночи, малыши! 20.00 Время. 20.50 «Что? Где? Когда?» 22.00 Лучшая российская мультипликация «Золотые ворота». 23.25 «Лулу» х/ф. 1.15 Музыка нового поколения.

Канал «Россия»

7.00, 13.00, 19.00, 22.00 Вести. 7.25 Звезды говорят. 7.30 «Вовкулака, или Загадка доктора Никодима». 7.45 Компас «Роста». 8.00 «Одиссея». Худ. фильм. 8.25 Золотой ключик. 8.45 Этикетка. 8.55 Клип-антракт. А.Агутин. 9.00 Парламентская неделя. 9.45 Ретро-шлягер. 10.15 Кино в декабре. 10.30 Карьера. 11.00 Пилигрим. 11.45 Лучшие игры НБА. 12.45 Горячая десятка. 13.20 Де факто. 13.35 «Старая дама из Байо». Худ.фильм. Часть 1-я. 14.25 Шестое чувство. 14.55 Кто мы? 15.25 Звезды мирового экрана. 15.55 Театр моей памяти. Программа В.Смехова. 16.25 Футбол без границ. 17.10 Шарман-шоу. 18.05 Совершенно секретно. 19.25 «Майя приглашает друзей». Передача из ГАБТа. 20.50 Прогноз погоды. 21.00 Клип-антракт. «За чашечкой кофе с Н.Королевой». 21.05 Теннис. Кубок Дэвиса. Финал. Россия - США. 22.30 Река времени. 22.35 Автомиг. 22.40, 23.55 Служба. 299-00-00. 22.55 Программа «А».

Санкт-Петербург

9.00 Стиль жизни. 9.15 «Приказано выжить». 9.35 «Шаг с крыши». Худ. фильм для детей. 11.00 «Рандеву со звездой». Любовь Успенская. 11.30, 14.45, 17.35 Межрегиональное телевидение. Телемост. 12.00 «Рецепт». Передача для врачей, фармацевтов и пациентов. 12.10 Теледоктор. 12.30 Исторический альманах. 13.00 Телевизионная служба трудоустройства. 13.20 «Поезд вне расписания». Худ. фильм. 15.20 «Ее величеству посвящается...» Поэт М.Филиппова. 15.50 Храм. 16.20 Детское ТВ. Золотой ключ. 16.35 Бросайка. 17.15 Хрустальный ключ. Фестиваль музыкальных клипов. 18.10 Большой фестиваль. 18.30, 21.45 Информ ТВ. 18.50 «Вкус к жизни» с Тамарой Максимовой. 19.20 «Потерянная душа». Худ. фильм (Италия). 21.00 Телеканал «Не хочешь - не смотри». 22.05 Телемост. Итоги дня. 22.20 «Стрекоза». 22.35 «Борсалино и К». Худ. фильм (Франция).

Польское телевидение

Программа 1

08.00 Прошу ответить. 08.15 Из Польши. 08.30 Все об огороде. 08.55 Агролиния. 09.30 «Возвращение в будущее». Сериал пр-ва США. 09.55 Программа дня. 10.00 Новости. 10.10 «Зерно». Программа католической редакции. 10.35 Программа для детей и молодежи. 11.35 Квант. 11.55 Что вы на это? 12.00 Чудесная планета. 13.00 Новости. 13.10 Страна. 13.35 Телеконцерт пожеланий. 14.00 Животные мира. 14.30 Мультфильмы У. Диснея. 15.50 Тележурнал. 16.00 Семья семье. 16.20 Тележурнал. 17.05 «Билл Гусби шоу». Сериал пр-ва США. 17.30 Тележурнал. 18.00 Телеэкспресс. 18.25 Телетурнир. 19.05 «День за днем». Сериал пр-ва США. 20.00 Вечеринка. 20.30 Новости. 21.10 «Забить о страхе». Фильм пр-ва США. 23.00 Развлекательная программа. 00.00 Новости. 00.10 Спортивная суббота. 00.30 «Неумирающая легенда». Фильм пр-ва Канады. 02.00 Музыкальная программа. 02.30 Тележурнал. 03.00 «Встреча с НЛО». Фильм пр-ва США.

Программа 2

08.00 Панорама. 08.10 Концерт. 08.30 Такие одинокие. 08.50 Уроки языка глухонемых. 09.00 Мультсериал. 09.25 Приветствие. 09.30 Местная программа. 10.30 Тележурнал. 11.00 Жизнь рядом с нами. 11.30 Репортаж. 12.00 Час с Ганной Берберой. 12.40 «Долгая неделя в Паркмане». Фильм пр-ва США. 15.00 События недели. 15.35 Ребусы. 16.05 Телетурнир. 16.35 «Фитнесс клуб». Сериал пр-ва Польши. 17.00 Телетурнир. 18.00 Сериал пр-ва США. 18.55 Розыгрыш лото. 19.00 Панорама. 19.10 Местная программа. 19.30 Семь дней - мир. 20.05 Телетурнир. 20.35 Сумасшедшие цифры. 21.00 Репортаж. 22.00 Панорама. 22.30 Слово на воскресенье. 22.35 Музыкальный журнал. 23.05 «На Юге от Бразос». Сериал пр-ва США. 00.10 Репортаж. 00.35 Турнир сатириков. 01.30 Панорама. 01.35 Развлекательная программа.

Нядзеля, 3 сьнежня

Белорусское телевидение

8.00 К 100-летию мирового кинематографа. «Кинорежиссер Юлий Райзман». Док.фильм. 8.20 Новости-ТВ. 8.35 Авто-парк. 8.50 Телеанонс. 8.35 Творческое объединение «Телефильм». «Маятник». 9.50 Лучшие хиты MTV. 10.20 Турбоектив. Путешествия, встречи, отдых. 10.40 Олимпийский силуэт. Встреча руководства республики со спортсменами-инвалидами. 11.10 Арсенал. Программа для армейцев. 11.40 Воскресный канал «Окно». Благотворительная акция в поддержку детей-инвалидов. 13.40 По вашим просьбам. «Влюблен по собственному желанию». Худ.фильм. 15.05 Телеклуб «Гав-гав». 15.30 «Судьба моя и надежда - это ты, искусство». Телемарафон, посвященный Международному дню инвалидов. 16.45 «Экспедиция». Научно-популярный сериал. 17.20 «Судьба моя и надежда - это ты, искусство». Телемарафон. 18.40 Компьютерный полигон. 19.05 Бездельник. 19.35 Колыбельная. 20.00 Резонанс. 21.05 Ток-шоу «Карамболь». 21.35 «Синема» представляет: «Садовник из Аржантея». Худ. фильм (Франция). 23.05 «Нов и К» представляет: «Бархатный сезон». Музыкально-развлекательная программа. 23.40 Под куполом Вселенной.

ОРТ

6.50 Тираж «Спортлото» 7.00 8.10 Телеканал «Подъем!» 8.00 17.00 23.20 Новости. 9.30 Пока все дома. 10.00 Утренняя звезда. 10.50 Из первых рук. 11.00 «Путешествие в Карачаево-Черкессию». 11.30 Смехопанорама. 12.00 Теннис. 17.20 Футбольное обозрение. 17.55 Мультфильм. 18.15 «Оба-на!». 19.00 «Соммерсби» х/ф. 21.00 Воскресенье. 22.00 «Покровские ворота» х/ф. 2-я серия. 23.20 Любовь с первого взгляда.

Канал «Россия»

7.00, 13.00, 19.00, 22.00 Вести. 7.25 Звезды говорят. 7.30 Теремок. 7.45 Гостиница деда Маза. 8.00 «Одиссея». Худ. фильм. 8.25 В мире авто- и мотоспорта. 8.55 Доброе утро. Завтрак для чемпионов. 9.25 Аты-баты... 9.55 Торговый дом. «Шарп». 10.00 Вести в одиннадцать. 10.15 Русское лото. 11.00 В мире животных. 11.55 Большой хоккей. 12.35 Книжная лавка. 13.20 Не вырубить... 13.35 «Старая дама из Байо». Худ.фильм. Часть 2-я. 14.20 Наш сад. 14.50 Н.Русланова в мелодраме «Встреча». 15.25 Вестник моды. 15.55 Коробка передач. 16.10 Три богатыря. 17.00 Волшебный мир Диснея. «Чокнутый». «Новые приключения Винни Пуха». 17.55 Комедия положений. Фредди Старр. 18.25 У Ксюши. 19.25 «Исчадие ада». Худ. фильм. 21.05 Теннис. Кубок Дэвиса. Финал. Россия - США. 22.30 Река времени. 22.35 Автомиг. 22.40, 23.45 Служба. 299-00-00. 22.55 Тихий дом. Программа С.Шолохова.

Санкт-Петербург

8.05 Это ваш день. 8.30 Целительное слово. 9.00 Стиль жизни. 9.15 Мультфильм. 9.30 «Текс и владыка глубин». Худ. фильм (Италия). 11.00 Воскресный лабиринт. 12.10 Музыкальный момент. 12.15 Мультфильм. 12.35 «На бис». Сергей Захаров. 13.05 Страсти-мордасти. 13.25 Звезды балета труппы М.Бежара и Мариинского театра. 14.30 Слово - депутат. 15.00 Студия «Вообрази». 15.10 Экспресс-кино. 15.25 Чемпионат Италии по футболу. 17.30 Зебра. 18.15 Анонс телепрограмм. 18.30, 21.45 Информ ТВ. 18.50 «Вкус к жизни» с Тамарой Максимовой. 19.20 Овертайм. 19.35 «Русский Эсхилл Петера Штайна». Часть 1-я. 20.05 Ура! Комедия. «Найдешь друга - обретишь сокровище». Худ. фильм (Италия). 22.15 «Адамово яблоко» представляет «Нюу смокинг». 23.00 Адам и Ева +. 23.30 Баскетбол. Чемпионат России. Суперлига. «Спартак» (С.- Петербург) - ЦСКА (Москва).

Польское телевидение

Программа 1

08.00 Сельское хозяйство в мире. 08.15 Польские танцы. 08.35 Записки. 09.05 Музыкальная программа. 09.30 «Дорога в Авонлеа». Сериал пр-ва Канады. 10.25 Телеутор. 10.50 Музыкальная программа для детей. 11.00 Программа для детей. 11.15 В старом кино. 12.35 Репортаж. 13.00 Трансляция из Ватикана. 13.20 Публицистическая программа. 14.00 Новости. 14.10 Неделя. 14.40 Переч и ваниль. 15.15 «Четыре танкиста и собака». Сериал пр-ва Польши. 16.10 Это только сплетня. 16.20 Музыкальная программа. 17.00 Духовная культура народа. 17.40 За хлебом. 18.00 Телеэкспресс. 18.20 Стоит посмеяться. 18.50 Сатирическая программа. 19.05 «Доктор Квинн». Сериал пр-ва США. 20.00 Вечеринка. 20.30 Новости. 21.00 «Екатерина Великая». Сериал пр-ва США. 22.05 Сатирическая программа. 22.20 Сантименты. 22.55 Спортивное воскресенье. 23.25 Публицистическая программа. 23.55 Близкие встречи. 00.30 Фильм пр-ва Англии. 02.35 Серьезная музыка.

Программа 2

08.00 Эхо недели. 08.30 Фильм для глухих. 09.20 Слово на воскресенье. 09.30 Местная программа. 10.30 Приветствие. 10.35 Политический комментарий. 11.00 Отчизна. 11.15 Программа для детей. 12.15 Театр для детей. 12.50 И ты можешь стать Святым Николаем. 13.00 «Пират на службе у короля». Фильм пр-ва США. 14.40 И ты можешь стать Святым Николаем. 15.10 Путешествие во времени и пространстве. 16.00 И ты можешь стать Святым Николаем. 16.10 Телетурнир. 16.50 Концерт. 17.00 В таинственном саду. 17.30 И ты можешь стать Святым Николаем. 18.00 «Беверли хилз». Сериал пр-ва США. 18.50 Вторая программа. 19.00 Местная программа. 19.10 Концерт. 20.05 Телетурнир. 20.35 Мультсериал. 21.00 Специальная линия. 22.00 Панорама. 22.40 «Рыбы». Триллер пр-ва США. 00.25 «Пекин». Документальный фильм. 01.15 Панорама. 01.20 Концерт.

Заная КРАПІЛІС БАНК

ВАЛЮТНЫЕ И РУБЛЕВЫЕ ВКЛАДЫ

230015, г.Гродно, ул.К.Маркса, 31, 2 этаж, к. 35-А/У
тел. 47-15-20, 47-00-45

ЛАЗНЯ ПА ВУЛІЦЫ БОЛДЗІНА ЗАПРАШАЕ

У нас працуюць:
- агульныя аддзяленні: чацвер, пятніца ад 13.00 да 21.00; субота, нядзеля ад 7.00 да 21.00
- сауна кожны дзень ад 10.00 да 22.00
- масаж, кожны дзень ад 14.00 да 22.00
- кафэ-бар, кожны дзень ад 12.00 да 22.00
- падзікор чацвер, пятніца ад 13.00 да 21.00; субота, нядзеля ад 9.00 да 21.00
- саларый, кожны дзень ад 10.00 да 19.00
Адчынена новая зала «Рымская». У гэтым аддзяленні карыстаюцца паслугамі:
- парыльшчыка
- мыйшчыка
- масажыста
гэтаксама да паслуг бар, відэа, аўдыё перадачы.

ТЕЛ. 33-46-64, 33-99-37, 33-13-13

КАФ «БАЦЬКАУШЧЫНА»

ЗЬДЗЯЙСЬНЯЕМ

паездкі на мікрааўтобусах РАФ у г.Беласток Рэспублікі Польшча. АДПРАЎЛЕНЬНЕ з шыгуначнага вакзалу Горадні на чыгуначнага, акрамя нядзелі і панядзелка, а 8-ай гадзіне раніцы. Па білеты і ваўчары з'яўрацца на адрас: г.Горадня, вул.Савецкая, 10, п.1 з 10.00 да 17.00.

Тэл. 45-29-59.

ЗАКАНЧВАЕЦЦА ПАДПІСНАЯ КАМПАНІЯ!

На "ПАГОНЮ" Вы можаце падпісацца ў любым аддзяленьні сувязі. Кошт падпіскі на паўгоддзе - 48 тысяч рублёў, на квартал - 24 тысячы, на месяц - 8 тысяч рублёў. Не адкладвайце на заўтра тое, што можна зрабіць сёння!

Прафесійны мастак малюе партрэты на заказ.
тел. 31-68-93,
апасля 18.00 штодня.

24 лістапада ў 16 гадзіну у зале Дома прафсаюзаў (вул. Савецкая, 4) абдудзецца сход Беларускага Дэмакратычнага аб'яднаньня ветэранаў г. Гродна. На сходзе будзе абмеркавана праграма дзеяньня БДАВ на бліжэйшы час. Запрашаем на сход ветэранаў працы, ваіны, узброенных сілаў, усіх, хто хоча супрацоўнічаць з намі.

Рада БДАВ

Кінатэатры

Тэлефоны аўтаадказчыкаў:

"УСХОД"	-47-81-29
"ГРОДНА"	-45-28-12
"ІМЯ ПУШКІНА"	- 2-22-44
"КОСМАС"	-44-01-61
"ЧЫРВОНАЯ ЗОРКА"	-45-29-08
"КАСТРЫЧНІК"	- 2-20-74

ЦІ ВЫГАДУЮЦЬ ЧЭМПІЁНАЎ ТРЭНЕРЫ, ЯКІЯ ЖЫВУЦЬ НІЖЭЙ РЫСЫ БЕДНАСЬЦІ?

Амаль кожны чацьвёрты спарцмэн нацыянальнай ці алімпійскай зборных нашай краіны сёння жыве на Гарадзеншчыне. Каля 20-ці гарадзенцаў рэальна прэтэндуюць на пецёўкі ў алімпійскую Атланту. Як дапамагчы ім выступіць там дастойна?

Менавіта гэтае пытаньне было ў цэнтры ўвагі ўдзельнікаў сустрэчы будучых алімпійцаў і іх трэнераў з старшынём аблвыканкаму Аляксандрам Дубком, якая адбылася ў мінулую пятніцу.

Сёння зарплата работнікаў фізічнай культуры складае крыху больш паўмільёна рублёў пры тым, што ўмоўная рыса беднасьці вымяраецца сумай у памеры 746 тысяч. У жахлівым стане матэрыяльна-тэхнічная база. Гімнасты ня маюць патрэбнай відэаапаратуры, добрых дываноў, у залах займаюцца па 150-200 чалавек. У залі стадыёна «Неман» мінулай зімой тэмпература зьніжалася да 8 градусаў. Трэнераваньне ў футрах нашыя спарцмэны ня могуць. «Няўжо і напярэдадні Алімпіяды паўторыцца гэтая сітуацыя?» - пытаўся ў сп. Дубко старшыня абласной федэрацыі гімнастыкі Віктар Хамутоў. У цыры, дзе трэніруюцца алімпійскія чэмпіёны Ірына Шылава і Канстанцін Лукашык няма новых электронных мішэнных устаноў, якія выкарыстоўваюць на ўсіх спаборніцтвах вышэйшага рангу. Веласіпедысты трэніруюцца на роварах састарэлых мадэляў, няма належных умоваў для трэніровак плаўцоў, скакуноў у ваду. Барцы да гэтага часу чакаюць спецыялізаванай запі, адкрыцьцё якой планавалася яшчэ ў лютым.

У крытычным стане фізічнае выхаваньне ў садках і школах. Зарастаюць травой ды запіваюцца асфальтам спартовыя пляцоўкі. Калі гэтак пойдзе далей, то на Алімпіяду XXI стагоддзя езьдзіць з

Беларусі ня будзе каму.

Істотную дапамогу ў падрыхтоўцы талентаў маглі б аказаць камерцыйныя ўстановы пры ўмове пэўных ільготных палёгкаў. Але такія палёгкі сёння маюць усяго 17 фірмаў - дзяржава не жадае здаваць камусьці ў арэнду свае «дойныя каровы». Восі і прыходзіцца трэнерам і спарцмэнам абіваць парогі розных Саве-таў ды выканкамаў. Добра, што Аляксандр Дубко, у мінулым добры баскетбаліст, з разуменьнем ставіцца да іх праблемаў. У многім, дзякуючы яго падтрымцы, каля 400 мільёнаў рублёў для падрыхтоўкі да сезону атрымалі хакеісты, каля 12 тысяч долараў для ўдзелу ў Кубку кубкаў - валеібалісты. Да канца года ў спартыўную сферу будзе выдаткавана яшчэ каля 11 мільярдаў рублёў. На гэтай сустрэчы паабяцана дапамога гімнастам, стралкам, барцам. Ад імя спарцмэнаў Аляксандр Саўко, Валерый Ціленьць, Уладзімір Шылаў, Аляксандр Курловіч паабяцалі зрабіць для пасяпховага выступу ў Атланце ўсё магчымае. А славыты трэнер барцоў Вячаслаў Максімовіч уручыў кіраўніку абласной адміністрацыі выйграны нядаўна Кубак краіны.

Скончылася сустрэча памятнымі падарункамі, здымкамі на памяць ды келіхамі з шампанскім. Як бы хацелася, каб праз восем месяцаў у іх ляжалі алімпійскія медалі.

В.РУДНІК

ГОРАДНЯ. ЗЯМЛЯ ПАД БЕЛЫМІ КРЫЛАМІ

... *Паміраю і веру:
Калісьці над сьветлымі водамі,
Над свабоднай зямлёю
І над Белаю Руссю маёй
Шчасьце сонцам зазьзяе,
І слова нашчадка свабоднага
Мае раны загоіць
Гаючай жывою вадой.*

(У. Караткевіч «Паўлюк Багрым»)

З сьнежня ў палацы культуры «Хімік» пройдзе заключны канцэрт конкурсу «Зямля пад белымі крыламі». Галоўным ініцыятарам гэтага зьяўляецца Сяргей Кануныкаў (МП «Гарадня - К»). Дзякуючы яго энтузіязму да арганізацыі конкурсу далучыліся гарадзенскае аддзяленьне Фонду культуры і Фонду Сораса. Фінансавую падтрымку здзейснілі кіраўніцтва Аграпрамбанка, Прыёрбанка, Sewexa, галерэі «У майстра», шэрагішых арганізацый і прыватных асобаў. Дырэктар палаца культуры Віктар Стрыжак бяскоштна прадставіў для конкурсу сцэ-

СПОРТ АДНЫМ РАДКОМ

У чэмпіянаце ўсходне-эўрапейскай лігі па хакеі гарадзенскі «Неман» двойчы сустракаўся ў Менску з мясцовым «Юнацтвам» і здабыў буйныя перамогі - 6:0, 11:1. Нёманцы абыйшлі наваполацкі «Палімір» і зноў займаюць верхні радок у турнірнай табліцы.

Чарговы тур чэмпіянату краіны па баскетболе сярод жанчын спарцмэнкі «Гродна» праваліў у Гомелі. Нашыя баскетбалісткі два разы ўпэўнена адолелі тамтэйшы клуб і рэальна прэтэндуюць на ўзнагароды першынства.

У аналагічным мужчынскім турніры пакуль перапынак, падчас якога зборная краіны пасяпхова згуляла зборачныя гульні да чэмпіянату Эўропы, перамогшы Славакію і Грузію. У апошняй сустрэчы вызначыўся і гарадзенец Аляксэй Алешэўскі, які прынес у «скарбонку» 12 ачкоў.

Запаршыўся папярэдні этап чэмпіянату Беларусі сярод валеібалістак. На жаль, гарадзенкі ня трапілі ў запаветную чацьвёрку, што працягне барацьбу за медалі, і будуць аспрэчваць меісты толькі з 5-га па 8-е.

Выхаднымі ў Слоніме адбыўся розыгрыш Кубка вобласці па ручному мячу (жанчыны). Пачэсны трафей заваявалі гандбалісткі вобласнага цэнтру, другімі былі слонімікі, трэцімі - зэльвенкі.

А ў Лідзе закончыўся чэмпіянат вобласці па валеболе сярод мужчынскіх камандаў. Месцы на п'едэстале разьмеркаваліся так: 1. Ваўкавыск; 2. Ліда; 3. Слонім.

У кітайскім горадзе Гуанчжоу працяваецца першынство сьвету па цяжкай атлетыцы. Гарадзенскі асілак Аляксандр Курловіч, як вядома, дыскваліфікаваны на год, і прпуская гэтыя спаборніцтвы. Тым ня менш, наш суперцяж рыхуецца да Алімпіяды ў Атланце.

ХЕЛЬМУТ КАМЕНСКИ

У «НЁМАНА» НОВЫ БРАМНІК

Вярнуўшыся з Саколкі пасля пераможнага турніру, футбольная каманда «Неман» пайшла ў адпачынак. Літаральна дзямі кантракт з клубам падпісаў брамнік Уладзімір Малышаў, вядомы па выступах за «Маладэчна». Апошні сезон гэты галкіпер адгуляў у Эстоніі. Практыка паказвае, што нават неаблія гульцы-варагі не прыжываюцца ў нашым горадзе (прыкладам, Аляксандр Знак, Мікалай Грышын, Дзьмітрый Дрожа). Можна, спроба Малышава будзе больш удалай.

Мяркуючы па ўсім, нёманцаў чакае пэўная ратацыя кадраў. Па словах прэзідэнта клуба Іосіфа Шперлінга, верагодна зьяўленьне ў складзе футбалістаў з «Хімнавалі» - маладых Яцэвіча, Някрэвіча, Главіцкага, а таксама вопытнага цэнтральнага абаронцы Пальяновіча. «Неману» проста неабходна «сьвежая кроў», а міжсезоньне - найбольш прыдатны час для «рэканструкцыі».

УЛАДЗІМІР ХІЛЬМАНОВІЧ.

14 сьнежня 1995 г.
у г. Гродна а 12 гадзіне адбудзецца
КОНКУРС
па продажы ДГП "N 27" і "Фаварыт"
па БЛК, 44
інфармацыю можна атрымаць па адрасу:
230023 г. Гродна, пл. Леніна, 2, пакой
N 57, 58 Тэл: (0152) 45-29-81, 47-29-56.

30 лістапада 1995 г. АУКЦЫЁН па продажы аб'ектаў камунальнай уласнасьці г. Гродна			
Назва аб'екта, адрас	Тэрмін арэнды памяшкання	Агульная плошча (м. кв.)	Пачатковая цана продажу (млн. руб.)
Крама N 2, Гарпрамгандлю, вул. Савіцкая, 1	10 гадоў	292,32	86,6
Крама N 34, Гарпрамгандлю, вул. Я. Купалы, 24	10 гадоў	382,51	68,2
Крама N 5, Гарпрамгандлю, пл. Дзэкабрыстаў, 1	10 гадоў	499,41	137
Крама N 70, Гархаргандлю, вул. Паватара, 7	продаж ва уласнасьці	1288	1188
Рэстаран "Ластаўка", ТСР Кастрычніцкага р-на, вул. Цітова, 12	10 гадоў	795	25
Права забудовы, вул. Гараднічанская	-	150	3

Атрымаць поўную інфармацыю аб аб'ектах і падаткі заяву
на ўдзел у аўкцыёне можна па адрасу: г. Гродна, пл. Леніна 2/1
пакой 57, 58. Тэл. (0152) 452-981, 472-956

КРЫМІНАЛЬНАЯ ХРОНІКА

ГВАЛТАЎНІК ЗАТРЫМАНЫ

Спацатку нічога не прадвешчала бяду. 20-гадовы хлопек, спыніўшы прыватнае таксі ў Горадні, папрасіў падвезці яго. Але потым пад пагрозай газавога пісталета «папрасіў» з аўтамашыны вадзіцеля, прымусіў расправіцца пасажырку і згвалтаваў яе. Аднак учыненае не сышло з рук, ён быў затрыманы супрацоўнікамі міліцыі.

ЦЁМНЫ ЧАС - ЦЁМНЫЯ СПРАВЫ

Шпацыр па горадзе ў позьні час няздак сканчаецца сумна.

У Горадні чацьвёрта невядомых каля 23 гадзін, выкарыстоўшы газавы балончык, адабралі ў мясцовага жыхара два двухкасетных магнітафоны і сумку з жаночымі штанамі.

Прыкладна ў гэты ж час, але ў іншы дзень, у Навагродку ў скверы А. Міцкевіча невядомы вырваў у жанчыны сумачку з 330 тысячамі рублёў, дакументамі і ключамі.

АБАКРАЛА МАЦІ

Зусім не як дачка паступіла непрацуючая, без пэўнага месца жыхарства Г. 3 кватэры сваёй маці ў абласным цэнтры яна скрала дыван і паліто. Злодзеяка затрымана.

СКРАЛІ НУ- МАРНЫЯ ЗНАКІ

Звычайна злодзеяў вабіць да аўтамашын, пакінутых без дагляду, магчыма сьць скарэцы кола, шкло, ці што-небудзь з салону. А за адну ноч з 19 на 20 лістапада ў Горадні з шасьці аўтамашын, штостаялі па вуліцы Болдзіна, Саламавай скрадзены дзяржаўныя нумарныя знакі.

А. ЛЯХ

КОМПІАКС БАНК

сообщает об изменении
процентных ставок на депозитные вклады

Депозиты физических лиц

Сроком на 1 мес. -

66 % годовых

До востребования -

12 % годовых

Депозиты юридических лиц

Срочные -

по договоренности

До востребования -

12 % годовых

Векселя

Продаём бланки товарных

векселей.

г. Гродно, ул. Тельмана 3

Тел. 45-23-00, 45-30-78

ну. За два гады ў конкурсе ўзялі ўдзел каля 900 хлопчыкаў і дзяўчынак ва ўзросьце ад 10 да 20 гадоў. Адбор вёўся па трох узроставых катэгорыях. Аўтарытэтнае журы, у склад якога ўваходзілі вядомыя ў горадзе і краіне дзеячы культуры і мастацтваў (Аляксей Пяткевіч, Віктар Войцік, Ігар Мацюхоў, Ларыса Іконьнікава, Сяргей Багданаў, Анатолий Насарэнка) абра-ла для ўдзелу ў заключным канцэрце лепшых. Варта адзначыць, што пераможцы конкурсу будуць вызначаныя ў дзьвюх намінацыях: літаратурна-гістарычнай і музычнай.

Удзельнікі завочнага тура першай намінацыі павінны былі прадставіць на разгляд журы тры працы: сваё генеалагічнае дрэва; гістарычную даведку пра найбольш яркага прадстаўніка свайго роду; мастацкі твор на падставе гэтай гістарычнай даведкі.

Цікавая задача стала і перад маладымі музычнымі талентамі. Кожны з іх павінен быў напісаць мелодыю да тэкстаў старажытных песень, мелодыі якіх згубіліся. Што з гэтага атрымалася? Прыходзьце, убачыце! Пачатак заключнага канцэрту конкурсу «Зямля пад белымі крыламі» а 12-й гадзіне.

С. ВЕРАС

ПАРАФІЯЛЬНАЕ СЬВЯТА ЛІДЗКІХ ВУНІЯТАЎ

12 лістапада ў Лідзкай грэка-каталіцкай парафіі адзначалася парафіяльнае сьвята сьвятога вялікамучаніка Язафата Кунцэвіча. У Фарным касьцёле айцом Казімірам Ляховічам сумесна з рымска-кагаліцкімі ксяндзамі Казімірам Шокам і Томашам Пясецкім была праведзена адмысловая імша на беларускай мове. Казаньне айца Казіміра было прысьвечана сутнасьці ідэі вуніі і ролі Язафата Кунцэвіча ў яе ажыццяўленьні.

Скончылася імша працэсіі, цалаваньнем мошчаў сьвятога Язафата і рэлігійным беларускім гімнам «Магутны Божа».

ЯРАСЛАЎ ГРЫНЬКЕВІЧ.

WEEKEND

Сёння а 10-й гадзіне раніцы ў мэдінстытуце пачала сваю працу Рэспубліканская канфэрэнцыя «Чырвоны крыж. Дабрачыннасьць».

25 лістапада ў 19.00 у драмтэатры пройдзе сьвята Фонду ініцыятываў маладзёжных арганізацый горада.

У нядзелю ў Горадні пройдзе другі гарадзкі Фэстываль нацыянальных абрадаў. Пачатак - а 16-й гадзіне ў Палацы культуры хімікаў.

РУДОЛЬФ ВІТКУС

ПАГОНЯ

Рэдактар МІКОЛА МАРКЕВІЧ

Заснавальнік:

культурна-асьветніцкі фонд
"БАЦЬКАЎШЧЫНА"
адрас рэдакцыі: 230023, г. Горадня
вул. Дамініканская, 1.
Тэлефоны: (0152) 45-29-96, 45-41-83
E-mail: dimos@pagonia.belpak.grodno.by
FREESPACE BBS 0152-453-714
Газета выдаецца па пятніцах
4 разы на месяц.

Пры перадруку спасылка абавязкова.
Індэкс 63124.
Гарадзенская абласная ўзбуйненая
друкарня: 230003, г. Горадня,
вул. Паліграфістаў, 4.

Заказ 4869

Наклад 9940 наасобнікаў.

Нумар падпісаны да друку ў 16.00, 23.11.95